

T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

ORTAÖĞRETİM

PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

(9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR)

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ

2026

4501710266 - 4501710266 - 4501710266 - 4501710266

İÇİNDEKİLER

1. ORTAÖĞRETİM PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI	4
1.1. ORTAÖĞRETİM PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	4
1.2. ORTAÖĞRETİM PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	5
1.3. ÜNİTELER, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU	9
1.4. PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBATLARI	11
1.5. ORTAÖĞRETİM PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	12
2. ORTAÖĞRETİM PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI SINIF DÜZEYLERİNE AİT ÜNİTELER	14
9. SINIF	14
10. SINIF	30
11. SINIF	45
12. SINIF	61
EK-1	75

1. ORTAÖĞRETİM PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI

1.1. ORTAÖĞRETİM PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

*Ortaöğretim Peygamberimizin Hayatı Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı*nda “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” kapsamında değişikliğe gidilmiş ve yeni öğretim programı beceri temelli anlayış doğrultusunda TYMM Öğretim Programları Ortak Metni esas alınarak hazırlanmıştır. Programın çatısı oluşturulurken beceri setlerindeki alan becerileri, kavramsal beceriler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri ve eğilimlerin yanı sıra okuryazarlık becerilerinden faydalanılmıştır. Programda belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak için gerekli beceri, değer, eğilim ve ölçme değerlendirme uygulamalarının birbirleriyle nasıl ilişkilendirileceği öğrenme-öğretme yaşantıları ile somutlaştırılmıştır. Programda öğrencilerin Kur’an’da en güzel örnek olarak ifade edilen Hz. Peygamber’in gönderilişi amacını anlamaları, onun getirdiği ahlaki ve insani değerleri özümsemeleri, onunla ilgili doğru bilgi ve yorumlara ulaşmaları, onun mesajını ve davetini güncel sorunlara çözüm olarak sunmaları amaçlanmıştır. Ayrıca onun hayatının geçtiği çevreyi tanımaya ve anlamlandırmaya çalışmaları ve onu hayatlarının merkezine koyacak kadar yakından tanımaları hedeflenmiştir. *Peygamberimizin Hayatı Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı*nda Peygamberimiz hem tarihî kimliğiyle hem ortaya koyduğu değerler sistemiyle hem de bugüne ve geleceğe ışık tutan bir rehber olmasıyla ele alınmıştır. Bu sebeple öğrenme-öğretme yaşantıları planlanırken günlük hayatla bağ kurulmasına özen gösterilmiştir.

Öğretim programı; Kur’an-ı Kerim ile hadis, siyer ve tarih kaynakları esas alınarak ve disiplinler arası bir anlayış gözetilerek hazırlanmıştır. Peygamberimizin hayatı, tekrarlardan kaçınılarak belli konular etrafında ve birbirini destekler nitelikte ele alınmıştır. Üniteler, belirli bir sistem ve süreç mantığını kazandıracak bir yaklaşımla kurgulanmış; ünite içerikleri tasarlanırken araştırma ve uygulama eksenli bir anlayış benimsenmiştir. Konular; Hz. Peygamber’in hayatındaki önemli şehirler, şahıslar, olaylar ve dönüm noktaları etrafında ele alınmış ayrıca Hz. Peygamber’in hayatı ile gönül coğrafyamız arasında bağ kurulması amaçlanmıştır. Öğretim programı mekânsal, uzamsal ve tarihsel bir bakış açısı kazandırmak amacıyla hazırlanmıştır.

Öğretim programının hazırlık ve geliştirme süreçlerinde ihtiyaç analizi ve literatür taraması yapılmış, Peygamberimizin Hayatı Dersi Öğretim Programları’yla ilgili akademik yayınlar incelenmiş, MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından hazırlanan “Öğretim Programlarının Değerlendirme Raporu, 21. Yüzyıl Becerileri ve Değerlere Yönelik Araştırma Raporu, Öğretmenlerin Ders Kitabı Kullanımı ile İlgili Araştırma Raporu, Ders Kitaplarında Okunabilirlik ve Ders Kitaplarını Değerlendirme Raporu (Öğretmen Görüşleri)” adlı yayınlar analiz edilmiştir. Sahadaki öğretmenlerden ve farklı sınıf seviyesindeki ortaöğretim öğrencilerinden uygulanmakta olan öğretim programları ve ders kitapları hakkında görüş alınmış, farklı ülkelere ait beceri temelli öğrenme yaklaşımlarının yansıtıldığı öğretim programları incelenerek bir yol haritası çıkarılmıştır. Bu süreçte bilimsel ve teknolojik gelişmeler dikkate alınmış; öğrenme yaşantılarının, ölçme ve değerlendirmenin şekillendirilmesinde çevrim içi ortam ve uygulamalardan yararlanılmıştır.

Öğretim programının temel amacı; öğrencilerin Hz. Peygamber’i merkeze alarak içinde yaşadıkları dünyayı anlamlandırmalarına yardımcı olacak bilgi, beceri ve değerlerle donatılmasını sağlamaktır. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanan *Peygamberimizin Hayatı Dersi Öğretim Programı*yla öğrencilerin

1. Peygamberimizin hayatını tematik bir yaklaşımla ele almaları,
2. Peygamberimizi tanımaları, sevmeleri ve hayatlarının her alanında rehber edinmeleri,
3. Peygamberimize duyulan sevginin kültürümüzdeki yansımalarını fark etmeleri,
4. Peygamberimizin beşerî ve nebevi yönünü ayırt etmeleri,
5. Peygamberimizin hayatında sahabenin yerini çözümlemeleri,
6. Sahabenin tebliğ sürecindeki rolünü sentezlemeleri,
7. Peygamberimiz ve Müslümanlar için önem arz eden hadiseleri sebep ve sonuçlarıyla birlikte yapılandırmaları,
8. Hz. Peygamber Dönemi’nde gerçekleşen mühim olaylar arasındaki ilişkileri sorgulamaları,

9. Peygamberimizin ailesi ve yakın çevresindeki önemli şahsiyetleri tanımaları,
10. İslam tarihindeki önemli şehirler üzerinden Peygamberimizin hayatını çözümlemeleri amaçlanmaktadır.

1.2. ORTAÖĞRETİM PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

1. *Peygamberimizin Hayatı Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı*nda eğitim ve öğretim süreçleri; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ile hedeflenen öğrenci profiline uygun, millî ve manevî değerlerimizi tanıyan, geçmiş ve bugün arasında bağlantı kurarak geleceğe yön veren yetkin ve erdemli öğrencilerin yetiştirilmesine hizmet edecek şekilde planlanır ve yürütülür. Bu kapsamda sevgi, saygı, kardeşlik ve dostluk bağlarını güçlendiren; vatan, millet, bayrak, şehitlik, gazilik gibi millî birlik ve beraberliği pekiştiren değerlerin öğrencilerin zihninde güçlü bir şekilde yer etmesine özen gösterilir.
2. Peygamberimizin hayatı dersini seçmeli olarak alan öğrenciler, önceki sınıflarda bu dersi alıp almadıklarına bakılmaksızın ilgili sınıfın öğretim programından ve ders kitabından sorumlu olur.
3. Peygamberimizin Hayatı dersinin haftada bir ders saati olarak okutulduğu durumlarda, programda yer alan ortak öğrenme çıktılarının korunması esastır. Bu durumda ünite ve içeriklere ayrılan süreler yarıya indirilerek planlama yapılır. Etkinliklerin niteliği, kapsamı ve derinliği ise zümre öğretmenler kurulu tarafından Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin temel ilkeleri, okulun imkânları ve öğrencilerin ihtiyaçları dikkate alınarak yeniden düzenlenir ve uygulanır.
4. Öğretim programında "İçerik Çerçevesi" bölümünde konu başlıklarına yer verilmiştir. Konu alt başlıkları, "öğrenme çıktıları ve süreç bileşenleri" ile "öğrenme-öğretme yaşantıları" esas alınarak oluşturulabilir.
5. Öğretim programının içerik çerçevesi oluşturulurken olayların farklı bakış açılarıyla ele alınabilmesine imkân verilmiştir. Öğrencilerin ön öğrenmelerinin tespit edilmesinde temel eğitimde kazandıkları bilgi, beceri ve değerler dikkate alınır.
6. Ön değerlendirme, köprü kurma, öğrenme kanıtlarındaki ifadeler ve öğrenme-öğretme uygulamalarında verilen öğretim yöntem ve teknikleri ile ölçme araçları öneri niteliğindedir. Bunlar, öğretmenler tarafından öğrenme çıktısı, içerik ve öğrencilerin özelliklerine göre üniteye yönelik çeşitlendirilerek kullanılmalıdır.
7. Ünite içerikleri; ayetler, hadisler ve siyerle ilgili temel kaynaklar esas alınarak işlenir.
8. Üniteler hazırlanırken ünite içerisinde geçen kısa ayet ve hadislerin Arapça metinleri verilebilir.
9. Ünite içerikleri işlenirken Peygamberimizin vasıflarını, güzel ahlakını, ona duyulan muhabbeti, hürmeti ve bağlılığı ifade eden edebî metinlerden (naat, şiir, kaside vb.) yararlanılır.
10. Ünite içerikleri işlenirken Peygamberimize duyulan sevgiyi ve ona bağlılıktaki samimiyeti yansıtan bir dil ve üslup kullanılır. Bu nedenle öğrenme-öğretme yaşantılarında Peygamberimiz için kullanılan farklı sevgi ve hürmet ifadelerine yer verilir.
11. Öğrenme çıktılarıyla ilgili güncel konular; farklı tartışma teknikleri kullanılarak ve problem çözme, eleştirel düşünme, kanıt kullanma, karar verme ve araştırma becerileri ile ilişkilendirilerek öğrenme ortamına taşınır.
12. Ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğrencilerin yetenek, ihtiyaç ve özel durumlarına göre çeşitlendirilir.
13. Bilgi ve becerilerin ölçülmesi ve değerlendirilmesinde ilgi çekici, çevrede karşılaşılabilecek problemlere dair görevler verilir; öğrenciye yönelik yargısal nitelik taşımayan ve motive eden geri bildirimler sağlanır; dijital teknolojilerden ve oyunlardan yararlanılır.
14. Zenginleştirme ve/veya destekleme uygulamaları, ihtiyaç hâlinde sınıftaki farklı öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde planlanır. Zenginleştirme ve/veya destekleme bölümündeki içeriklere ders kitaplarında yer verilmez, bu bölüm ihtiyaç duyulması hâlinde e-içerik olarak verilebilir.
15. Türkçemizin doğru ve etkili kullanımına, öğrencilerin söz varlığının ve dil becerilerinin geliştirilmesine özen gösterilir.
16. Öğretim programında ve ders kitabında alana özgü kelime, kavram ve tamlamalar; Talim ve Terbiye Kurulu mütalaası ile uygulamaya konulan "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Kavramları Yazım Kılavuzu"na göre yazılır. İlgili kılavuz ve ekinde bulunmayan alana özgü kelime, kavram ve tamlamaların yazımında ise kılavuzda belirtilen ilke ve esaslara uyulur.

17. Programda her bir ünite için kullanılacak süre ve ünitelerin işleniş sırası belirlenmiştir. Bununla birlikte zümre öğretmenlerince öğrenci seviyesi ve çevre şartlarına uygun planlama yapılabilir.

Programlar Arası Bileşenler

- Peygamberimizin hayatı dersi eğitiminin temelinde öğrencilere Hz. Muhammed'in (sav) hayatı, örnek davranışları, ahlaki değerleri ve mesajlarını anlama ve yaşama imkânı sağlayacak bilgi, beceri ve değerleri kazandırma hedefi yatmaktadır. Bu ders; öğrencilerin dinî kimliklerini oluşturmaları, İslam'ın evrensel ilkelerini benimsemeleri ve insanlık onuruna yakışır bir şekilde yaşamalarına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bu amaçla *Peygamberimizin Hayatı Dersi* (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) *Öğretim Programı*'nda yer alan "Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri, Değerler ve Okuryazarlık Becerileri" bileşenleri bütünlük ve etkin bir şekilde kullanılmıştır. Öğrenme-öğretme uygulamalarının da bu unsurların öğretmenler tarafından nasıl kullanılacağına dair örneklerle yer verilmiştir.
- Peygamberimizin Hayatı Dersi* (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) *Öğretim Programı*'nın yapılandırılmasında bütüncül eğitim yaklaşımı önemli bir rol oynamıştır. Program, temel bileşenleri aracılığıyla öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal becerilerinin en üst düzeyde gelişimine vurgu yapmış; öğrencilerin tüm varlık unsurlarıyla maddi ve manevi açıdan bütüncül bir şekilde yetiştirilmesini hedeflemiştir. Bu sebeple programda öğrencilerin bilgi, beceri ve değer kazanmaları ile öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirmeleri teşvik edilmiştir.

İçerik Çerçevesi

- Peygamberimizin Hayatı Dersi* (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) *Öğretim Programı*'nın içerik çerçevesi bölümünde ünite kapsamında öğretilecek konuların ana başlıklarına yer verilmiştir. Programda içerik, öğrenme çıktılarından bağımsız birer bilgi yığını olarak değil öğrenmeyi gerçekleştirmek; öğrencilerin konuya ilişkin bilgi, beceri ve değer kazanmalarını sağlamak için sistemli bir şekilde kullanılması gereken araçlar ve süreçte yararlanılacak konular olarak ele alınmıştır. Ayrıca içerikte ele alınan konu başlıkları için program içerisinde öğrenme yaşantıları da önerilmiştir.
- Peygamberimizin Hayatı Dersi* (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) *Öğretim Programı* her sınıf düzeyinde dörder üniteye sahiptir. Bu bağlamda 9. sınıf düzeyinde Mekke, Hz. Hatice ve Hicret konuları etrafında Hz. Peygamber'in hayatı ele alınarak onun vefatına odaklanan bir üniteye yer verilmiştir. 10. sınıf düzeyinde Taif, Hz. Ebu Bekir ve Bedir Savaşı konuları merkeze alınmış ayrıca ilk vahiy konusuna projeksiyon tutulmuştur. 11. sınıf düzeyinde Medine, Hz. Ali ve Mekke'nin Fethi konu edilirken miraç konusuna odaklanan bir üniteye yer verilmiştir. 12. sınıf düzeyinde ise Kudüs, Hz. Aişe ve Veda Haccı konularına yer verilip Hz. Peygamber'in hayatında dönüm noktalarından biri olan Uhud Savaşı için ayrı bir ünite hazırlanmıştır.
- Peygamberimizin Hayatı Dersi* (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) *Öğretim Programı*'nda ortaokul düzeyinde işlenen konuların birebir tekrar edilmesinden kaçınılmıştır. Ünite içerikleri; kronoloji gözetilmeksizin belli bir şehir, şahıs ya da olay etrafında birbirini destekleyecek ve Peygamberimizin hayatının bir bütün olarak görülmesine imkân sağlayacak bir yapıda yerleştirilmiştir. Peygamberimizin hayatı dersinin seçmeli bir ders olmasından dolayı birebir tekrarlardan kaçınmak için konular; her sınıf düzeyinde farklı şehir, şahıs ve olaylar çerçevesinde ele alınmıştır. Programda yer alan son ünitelerde Hz. Peygamber'in hayatıyla ilgili önemli bir zaman dilimine odaklanılarak öğrencilerin duyuşsal yönünün geliştirilmesi hedeflenmiştir. Hz. Peygamber'in örnek ahlakı hakkında özel bir ünite planlanmamış; Peygamberimizin örnek ahlakı, rol modeli, rehber olma vasfı ve üstün özellikleri ünite içerikleri arasında ele alınmıştır.
- Peygamberimizin Hayatı Dersi* (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) *Öğretim Programı*'nın içerik çerçevesi oluşturulurken alandaki geleneksel yaklaşımlar, öğrencilerin ihtiyaçları ve yeni gelişmeler temel alınmış; uygun yerlerde olayların farklı bakış açılarıyla ele alınabilmesine imkân verilmiştir. Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin belirlenmesinde temel eğitimde kazandıkları bilgi, beceri ve değerler dikkate alınmıştır.

Öğrenme Kanıtları

- Peygamberimizin Hayatı Dersi* (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) *Öğretim Programı*'nın ölçme ve değerlendirme uygulamaları bölümünde ölçme amacına ve öğrenme çıktısına yönelik öğrenme kanıtları bulunmaktadır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları, öğrenme-öğretme sürecinin etkililiğinin anlaşılması için önemli bir rol oynamaktadır. Bu açıdan ölçme ve değerlendirme uygulamaları, öğrenme-öğretme sürecinde öğrenci gelişiminin takip edilmesine ve uygulanan öğretim yöntemlerinin etkililiğinin belirlenmesine rehberlik edecek şekilde tasarlanmıştır. Bireysel farklılıklar göz önün-

de bulundurulduğunda bütün öğrenciler için aynı derecede geçerli bir ölçme ve değerlendirme aracından söz etmek mümkün değildir. Bu nedenle öğrenci performansının belirlenmesi için çeşitli ölçme araç ve yöntemlerinden elde edilen birden fazla kanıtı ihtiyaç duyulmaktadır.

- Programda öğrencilerin performanslarının dikkate alınıp değerlendirilebileceği, öğrenciyi öğrenmeye motive edecek, öğrenme-öğretme kuram ve yaklaşımlarıyla uyumlu, zamana ve öğrenciye göre esneklik gösterebilen ölçme ve değerlendirme araçları kullanılmıştır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları yapılandırılırken bu uygulamaların programın tüm bileşenleriyle uyum sağlamasına dikkat edilmiştir.
- Programda verilen her öğrenme çıktısına ilişkin en az bir öğrenme kanıtının sunulmasına çalışılmıştır. Değerler, eğilimler, sosyal-duygusal öğrenme ve okuryazarlık becerileri; öğrenme-öğretme uygulamalarının bir parçası olduğu ve içeriğe dâhil edildiği için kanıtlar bölümünde bunlara ilişkin doğrudan ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerine yer verilmemiştir.
- Programda verilen ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemleri örnek niteliğindedir. Öğretmenler ölçme amacına ve öğrenme çıktısına uygun olmak koşuluyla farklı ölçme ve değerlendirme araçları kullanabilirler.
- Programda ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarının çeşitliliğine önem verilmiş, buna yönelik önerilerde bulunulmuştur. Öte yandan öğretmenlerin öğrenme çıktıları, içerik ve öğrenme-öğretme yaşantıları doğrultusunda kendi yaklaşımlarını belirlemelerine imkân sağlanmıştır. Bu doğrultuda öğretmenler; 3-2-1 kartları, açık uçlu sorular, doğru-yanlış soruları, eşleştirme soruları, kısa cevaplı sorular, dereceli puanlama anahtarları, anlam çözümleme tabloları, balık kılıcı diyagramları, bilgi kartları, çıkış kartları, evet-hayır kartları, kavram haritaları, kavram karikatürleri, kontrol listesi, öğrenme günlükleri, gözlem formları, öz/akran ve grup değerlendirme formları, yapılandırılmış gridler, tanılayıcı dallanmış ağaçlar gibi ölçme araçlarından yararlanabilir.
- Her ünite de en az bir performans görevi bulunmalıdır. Bu performans görevine öğrenme-öğretme uygulamalarında yer verilmelidir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

- *Peygamberimizin Hayatı Dersi (9,10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nın* öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde öğrenme çıktısındaki bilgi ve becerilerin yanında sosyal-duygusal öğrenme becerileri, erdem-değer-eylem çerçevesinde ele alınan değerler ve okuryazarlık becerilerine yer verilerek öğrencilerin bütüncül gelişimi esas alınmıştır. Öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal becerilerini en üst düzeyde geliştirecek farklı öğrenme ortamları, öğretim yaklaşımları ve materyal kullanımıyla ilgili uygulamalar bulunmaktadır. Öğrenci merkezli etkinlikler aracılığıyla öğrencilerden ders kapsamında edindikleri bilgi, beceri ve değerleri çoklu bakış açısıyla ele almaları beklenmektedir.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında öğrencilerin hem bağımsız öğrenmelerine hem iş birliği içinde çalışmalarına imkân tanıyan öğretim stratejileri ve bu stratejiler kapsamında kullanılacak öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalıdır. Bu bağlamda öğretim programının öğrenme-öğretme yaşantıları bölümünde öğretmenlere örnek olması amacıyla çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerine de yer verilmiştir.
- Öğrenme ortamları ve öğretim yaklaşımlarıyla birlikte görsel, işitsel, görsel-işitsel ve teknoloji destekli araçlarla öğrencilerin ilgili becerileri kazanmaları sağlanmalıdır. Öte yandan öğrenme çıktılarıyla ilgili güncel konular; farklı tartışma teknikleri kullanılarak problem çözme, eleştirel düşünme, kanıt kullanma, karar verme ve araştırma becerileri ile ilişkilendirilerek sınıfa taşınmalıdır.
- Öğrenme-öğretme uygulamaları, öğrencilerin çevreleriyle daha fazla etkileşimde bulunarak zengin öğrenme yaşantıları edinmelerine imkân sağlayacak şekilde kurgulanmıştır. Bu süreçte okul içi öğrenme ortamlarının yanı sıra okul dışı öğrenme ortamlarından da yararlanılmalıdır. Uygun okul içi veya okul dışı öğrenme ortamlarının oluşturulmasında öğrenme çıktısının kapsamı, öğrenci özellikleri, okul imkânları, ekonomiklik gibi belirleyici unsurlar göz önünde bulundurulmalıdır. Dijital öğrenme ortamları ve uygulamaları ile ulusal ve uluslararası projelerden faydalanılmalıdır. Bayramlar, millî ve dinî günler, belirli gün ve haftalar vesilesiyle öğrencilerin millî ve manevi bilinçlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

- Öğrenme-öğretme uygulamalarında beceri öğretimine önem verilmiştir. İçerik öğretilirken kullanılacak öğretim kuram, model, strateji, yöntem, teknik ve materyalleri ile ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerinin belirlenmesinde öğrenme çıktıları doğrultusunda kullanılan alan, kavram, okuryazarlık ve sosyal-duygusal öğrenme becerileri dikkate alınmalıdır.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında kavram öğretimine yönelik etkinlikler önemsenmiştir. Programda soyut içeriği somutlaştırmak, öğrenme ve hatırlamayı basitleştirmek, doğru anlama ve öğrenmeye yardımcı olmak gibi amaçlarla kavram öğretim materyallerinin kullanılması önerilmiştir.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında değer öğretimine yönelik önerilerde bulunulmuştur. Öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilere verilmesi beklenen değerler, uygun yer ve zamanda bu değerlerin edinilmesini sağlayacak yaşantıların oluşturulması ve öğrencilerin bu yaşantılara aktif olarak katılmasıyla kazandırılmalıdır. Öğretmenler, öğrenme çıktılarıyla ilişkili olarak sunulan değerler dışında okul çevresindeki toplumsal ve kültürel özellikler ile öğrenci özellikleri gibi değişkenleri göz önünde bulundurarak öğretim programı kapsamında sunulan diğer değerlerin kazandırılmasına da öncülük etmelidir. Programdaki değerlere uygun öğrenme-öğretme uygulamaları oluşturmanın yanında öğrencilerde değerlerin içselleştirilmesine de dikkat edilmeli, değerler eğitiminde farklı yaklaşımlardan yararlanılmalıdır.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarında öğretmenler; gerektiğinde öğrencilere kaynaklık eden bir uzman olmanın yanı sıra onların öğrenmelerini izlemeye ve yönlendirmeye yardımcı bir rehber olmalı, uygun öğrenme ortamlarını sağlamada etkin görev üstlenmelidir. Öğretmenler öğrenme çıktısına uygun köprü kurmalı; öğretim kuram, model, strateji, yöntem ve tekniğini belirlerken hem öğrencilerin bütüncül gelişimlerini hem de öğrenmelerin kalıcı ve etkili bir şekilde gerçekleşmesini sağlamak amacıyla öğrenme-öğretme süreçlerini zenginleştirmelidir. Bu doğrultuda öğrenme çıktıları ve öğrenci özellikleri dikkate alınmak suretiyle görsel ve yazılı sanat ürünleri, teknolojik materyaller, edebî türler ve tamamlayıcı öğretim tekniklerinden yararlanılmalıdır.
- Öğrenme-öğretme uygulamalarının gerçekleştirilmesinde alana dair ilk kaynakların kullanılması önemlidir. Öğrencilerin ele alınan olayları kendi bağlamları içerisinde kavrayabilmeleri için o dönemle ilgili ikinci ve üçüncül kaynaklardan yararlanılmasına özen gösterilmelidir. Ayet ve hadis metinleri ile meallerinin seçiminde Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan kaynaklar esas alınmalı, bunun yanı sıra literatürde kabul gören eserlere başvurulmalıdır. Bu kaynaklar kullanılırken telif hakları ve etik kurallar göz önünde bulundurulmalıdır. Özellikle dijital kaynakların kullanımı hususunda Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen kurallara uyulmalıdır.

Farklılaştırma

- *Peygamberimizin Hayatı Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nın* farklılaştırma bölümü; her öğrencinin kendine özgü yetenek, ilgi ve öğrenme stillerini tanıyarak kapsayıcı bir eğitim ortamı oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Bu bölümde öğrencilerin bireysel farklılıkları ile esnek gruplandırma, sürekli değerlendirme ve uyarlama yaklaşımlarının ön plana çıkarılması hedeflenmektedir.
- Program; okul içi ve okul dışı uygulamalarda öğrencilerin bedensel, zihinsel, ruhsal ve sosyal yönleri ile bireysel farklılıkları dikkate alınarak yapılandırılmıştır. Bu nedenle program uygulanırken özel ihtiyaçları bulunan ve akranlarına göre farklı özellikleri olan öğrenciler için gereken esneklik gösterilmeli; öğrencilerin ilgi, istek ve ihtiyaçları doğrultusunda etkinlikler hazırlanmalı ve planlamalar yapılmalıdır.
- Farklılaştırma, zenginleştirme ve destekleme bölümlerinden oluşmaktadır. Zenginleştirme, akranlarına göre daha ileri düzeyde olan öğrencilerin potansiyellerini en üst düzeye çıkarabilmek için öğretmene yönelik önerilerin bulunduğu kısımdır. Destekleme ise öğrenme-öğretme uygulamalarında zorluk yaşayan öğrencilere gerekli ek zaman ve desteğin verilebilmesi için öğretmene önerilerin sunulduğu bölümdür. Programda zenginleştirme kapsamında mevcut öğrenme-öğretme uygulamaları üzerine "içerik, süreç, ürün" açısından daha üst düzey etkinlikleri gerektiren bir yapı kurgulanmıştır. Bu doğrultuda öğrenme çıktılarına uygun olarak öğrencilere daha derin ve detaylı bilgiye ulaşmalarını sağlayacak çalışmalar yaptırılmalıdır. Desteklemede ise mevcut öğrenme-öğretme uygulamalarına göre sadeleştirilmiş bir içerik belirlenerek buna yönelik ek kaynaklara ve açıklamalara yer verilmiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin bireysel olarak yapabilecekleri basit düzeyde etkinliklerin yanında öğretmenleri ve akranlarıyla birlikte gerçekleştirebilecekleri orta düzeyde etkinlikler tasarlanmalıdır.

1.3. ÜNİTELER, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU

9. SINIF PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ

ÜNİTE	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞEHİR: MEKKE	4	26	36
2. PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞAHSİYET: HZ. HATİCE	2	12	17
3. PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR HADİSE: HİCRET	4	24	34
4. EN YÜCE DOSTA	1	6	8
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	5
	11	72	100

10. SINIF PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ

ÜNİTE	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞEHİR: TAİF	2	22	31
2. PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞAHSİYET: HZ. EBU BEKİR	3	18	25
3. PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR HADİSE: BEDİR SAVAŞI	3	22	31
4. İLAHİ MESAJ	1	6	8
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	5
	9	72	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri; araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları gibi çalışmalar için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre, eğitim öğretim yılı içinde planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

11. SINIF PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ

ÜNİTE	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞEHİR: MEDİNE	4	22	31
2. PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞAHSİYET: HZ. ALİ	2	18	25
3. PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR HADİSE: MEKKE'NİN FETHİ	3	22	31
4. İLAHİ BİR TESELLİ	1	6	8
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	5
	10	72	100

12. SINIF PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ

ÜNİTE	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Ders Saati	Yüzde Oranı (%)
1. PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞEHİR: KUDÜS	3	22	31
2. PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞAHSİYET: HZ. AİŞE	2	18	25
3. PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR HADİSE: VEDA HACCI	2	22	31
4. ÇETİN BİR İMTİHAN	1	6	8
OKUL TEMELLİ PLANLAMA*	-	4	5
	8	72	100

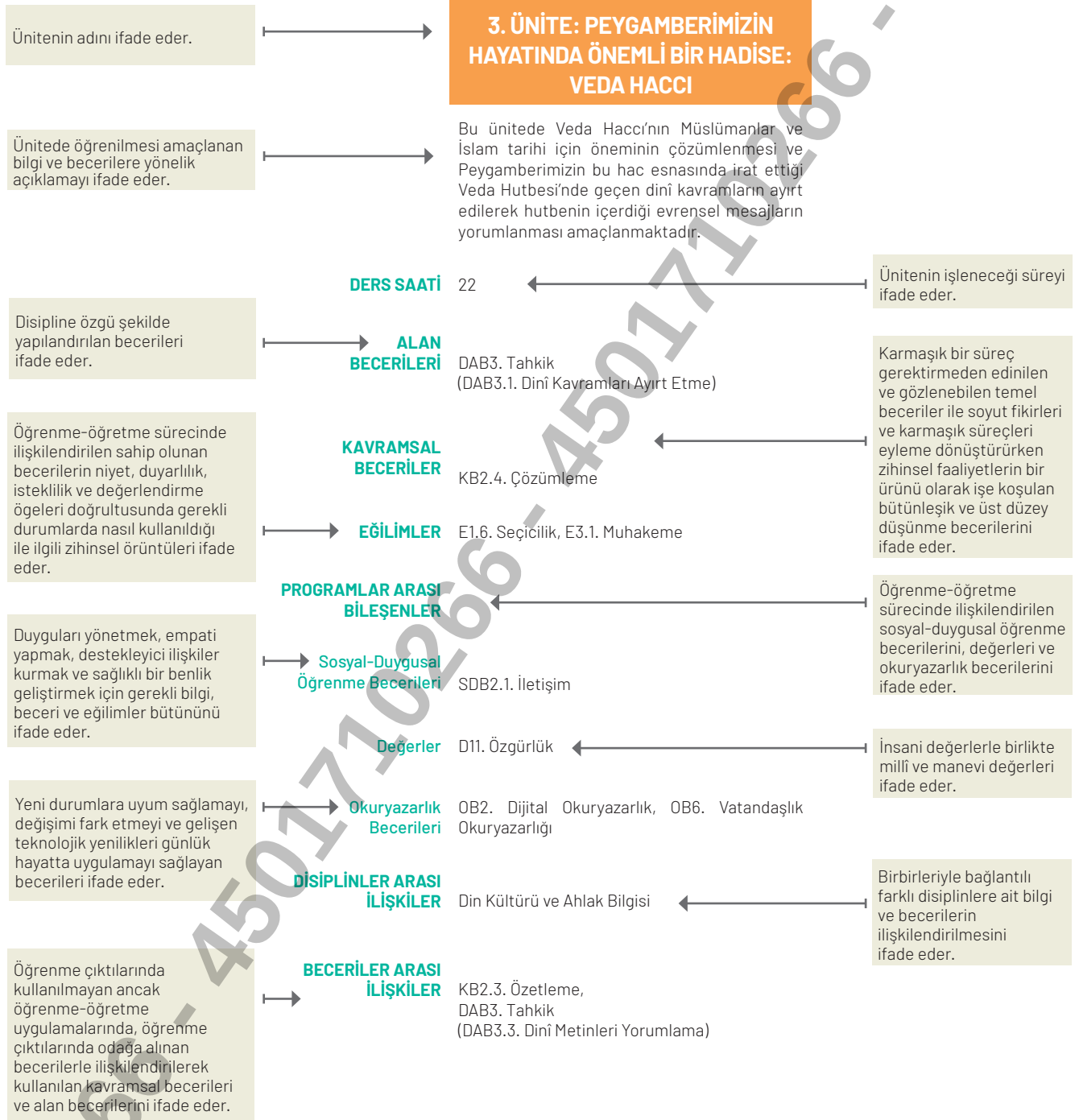
* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri; araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları gibi çalışmalar için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre, eğitim öğretim yılı içinde planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

1.4. PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBATLARI

DERS KİTABI	FORMA SAYISI	KİTAP EBATLARI
Peygamberimizin Hayatı Dersi 9. Sınıf	9-11	19,5 cm X 27,5 cm
Peygamberimizin Hayatı Dersi 10. Sınıf	9-11	19,5 cm X 27,5 cm
Peygamberimizin Hayatı Dersi 11. Sınıf	9-11	19,5 cm X 27,5 cm
Peygamberimizin Hayatı Dersi 12. Sınıf	9-11	19,5 cm X 27,5 cm

1.5. ORTAÖĞRETİM PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Peygamberimizin Hayatı Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programı'nda her sınıf düzeyinde dört ünite yer almaktadır. Ünitelerin yapısı ve bu yapıya ilişkin açıklamalar şematik olarak aşağıda sunulmuştur.

Öğrenme-öğretme yaşantıları sonunda öğrenciye kazandırılması amaçlanan bilgi, beceri ve becerilerin süreç bileşenlerini ifade eder.	ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ	PH.12.3.1. Veda Haccı'nın önemini çözümleyebilme a) Veda Haccı'nın önemine ilişkin unsurları araştırır. b) Veda Haccı'nın önemine ilişkin unsurlar arasındaki ilişkileri belirler.	Dersin kodu Sınıf seviyesi Ünite numarası Öğrenme çıktısı numarası
Disipline ait başlıca genellemeleri ifade eder.	İÇERİK ÇERÇEVESİ Genellemeler	Veda Haccı Tüm İnsanlığa Mesaj: Veda Hutbesi Hz. Peygamber, Veda Hutbesi'nde ümmetine Kur'an ve sünneti emanet bırakmıştır.	Öğrenme-öğretme sürecinde ele alınan bilgi kümesini (konuya/ alt konuya ilişkin sınırlar) ifade eder.
Öğrenme çıktıları, eğilim, programlar arası bileşenler, beceriler arası ilişkiler ve öğrenme kanıtları arasında kurulan ve anlamlı ilişkilere dayanan öğrenme-öğretme sürecini ifade eder.	ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme) ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI	Öğrenme çıktıları; çıkış kartı ve dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilere Veda Hutbesi'yle ilgili bir performans görevi verilebilir.	Öğrenme çıktılarının değerlendirilmesi ile uygun ölçme ve değerlendirme araçlarını ifade eder.
Yeni bilgi ve becerilerin öğrenilmesi için sahip olunması gereken ön bilgileri ve/veya becerileri ifade eden temel kabullerin değerlendirilmesi ile öğrenme sürecindeki ilgi ve ihtiyaçların belirlenmesini ifade eder.	Temel Kabuller	Öğrencilerin haccın İslam'ın temel ibadetlerinden biri olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.	Önceki öğrenme-öğretme süreçlerinden getirildiği kabul edilen bilgi ve becerileri ifade eder.
Hedeflenen öğrenci profili ve temel öğrenme yaklaşımları ile uyumlu öğrenme-öğretme yaşantılarının hayata geçirildiği uygulamaları ifade eder.	Ön Değerlendirme Süreci	Öğrencilere Hz. Peygamber'in Veda Hutbesi'nde "Ey insanlar!" şeklinde seslenerek hitabını sadece Müslümanlarla sınırlı tutmamasının nedenleriyle ilgili görüşleri sorulabilir. Veda Hutbesi'nin niçin bu isimle anıldığına dair öğrencilerin yorum yapmaları istenebilir.	Mevcut bilgi ve beceriler ile edinilecek bilgi ve beceriler arasında bağlantı oluşturma sürecinin yanı sıra edinilecek bilgi ve beceriler ile günlük hayat deneyimleri arasında bağ kurmayı ifade eder.
Öğrenme profilleri bakımından farklılık gösteren öğrencilere yönelik çeşitli zenginleştirme ve desteklemeye ilişkin öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.	Köprü Kurma Öğrenme-Öğretme Uygulamaları	Günümüzde geçerli ahlaki ilkeler ile Hz. Peygamber'in Veda Hutbesi'nde verdiği mesajlar arasında bağ kurulabilir.	Akranlarından daha ileri düzeydeki öğrencilere genişletilmiş ve derinlemesine öğrenme fırsatları sunan, onların bilgi ve becerilerini geliştiren öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.
Öğretmenin ve programın güçlü ve iyileştirilmesi gereken yönlerinin öğretmenlerin kendileri tarafından değerlendirilmesini ifade eder.	FARKLILAŞTIRMA Zenginleştirme Destekleme ÖĞRETMEN YANSITMALAR	PH.12.3.1 Öğrencilerden haccın farz kılınması ve Müslümanların yaptığı ilk hac ibadeti hakkında dijital kaynaklardan bilgi toplayarak edindikleri bilgileri sınıfta paylaşımları istenir (OB2). Öğrencilerden Hz. Peygamber'in Veda Haccı sırasında konakladığı ve ziyaret ettiği mekânların bir krokisini hazırlamaları istenebilir. Veda Haccı ile Veda Hutbesi konuları, etkileşimli dijital araçlardan yararlanılarak özet bilgiler ve konu tekrarları hâlinde sunulabilir ve öğrencilerin bilgilerini test etmelerine yönelik soru ve etkinlikler hazırlanabilir.	Öğrenme sürecinde daha fazla zaman ve tekrara ihtiyaç duyan öğrencilere ortam, içerik, süreç ve ürün bağlamında uyarlanmış öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

2. ORTAÖĞRETİM PEYGAMBERİMİZİN HAYATI DERSİ (9, 10, 11 VE 12. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI SINIF DÜZEYLERİNE AİT ÜNİTELER

9. SINIF

1. ÜNİTE: PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞEHİR: MEKKE

Bu ünite de İslam öncesinde Mekke’de gerçekleşen tarihî olaylar çözümlenirken döneme hâkim olan cahiliye zihniyetinin anlaşılması hedeflenmektedir. Peygamberimizin Mekke’de geçen çocukluk yılları konusunun yapılandırılması ve Hz. Peygamber’in risalet sonrasında Mekkelilerle ilişkilerinin genel hatlarıyla özetlenmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 26

**ALAN
BECERİLERİ** DAB4. Tefekkür (DAB4.2. Dinî Meseleleri Anlama)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.3. Özetleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.13. Yapılandırma

EĞİLİMLER E2.2. Sorumluluk, E3.1. Muhakeme, E3.4. Gerçeği Arama

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler D1. Adalet, D5. Duyarlılık, D9. Merhamet

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Coğrafya

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.7. Karşılaştırma, KB2.20. Sentezleme, SBAB7. Mekânsal Düşünme (SBAB7.5. Mekânsal Etkiyi Sorgulama)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- PH.9.1.1. İslam'dan önce Mekke'de gerçekleşen önemli olayları çözümleyebilme
- İslam'dan önce Mekke'de gerçekleşen önemli olaylara ilişkin unsurları belirler.
 - İslam'dan önce Mekke'de gerçekleşen önemli olaylara ilişkin unsurlar arasındaki ilişkileri belirler.
- PH.9.1.2. Cahiliye kültürünü anlayabilme
- Cahiliye kavramı ile Arapların İslam'dan önceki tarihi arasındaki ilişkiyi fark eder.
 - Cahiliye kavramını tanımlar.
 - Cahiliye anlayışının oluşmasına zemin hazırlayan temel etkenleri açıklar.
 - Cahiliye kültürünün genel özelliklerini belirler.
- PH.9.1.3. Hz. Peygamber'in çocukluk yılları konusunu yapılandırabilme
- Hz. Peygamber'in çocukluk yıllarındaki önemli olayları inceleyerek nedensel ilişkiler ortaya koyar.
 - Hz. Peygamber'in çocukluk yıllarındaki önemli olaylara dair kendi bilgisiyle elde ettiği ilişkilere dayalı unsurlardan uyumlu bir bütün ortaya koyar.
- PH.9.1.4. Hz. Peygamber'in risalet sonrasında Mekkelilerle kurduğu ilişkileri özetleyebilme
- Hz. Peygamber'in risalet sonrasında Mekkelilerle kurduğu ilişkilerle ilgili çözümleme yapar.
 - Hz. Peygamber'in risalet sonrasında Mekkelilerle kurduğu ilişkilerle ilgili sınıflandırma yapar.
 - Hz. Peygamber'in risalet sonrasında Mekkelilerle kurduğu ilişkileri yorumlar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

İslam'dan Önce Mekke
İslam Öncesinde Mekke'nin Toplumsal Yapısı
Peygamberimizin Mekke'de Geçen Çocukluk Yılları
Risaletten Sonra Mekkelilerle İlişkiler

Genellemeler

Mekke'nin İslam öncesi siyasi ve kültürel yapısını bilmek, risalet sürecinin daha iyi anlaşılmasına ve değerlendirilmesine katkı sağlar.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; grup değerlendirme formu, dereceli puanlama anahtarı, bilgi kartı, çıkış kartı, öğrenme günlüğü, kavram karikatürü, evet-hayır kartları, 3-2-1 kartı, boşluk doldurma soruları, kısa cevaplı sorular ve çoklu seçim soruları kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden performans görevi olarak iş birlikli çalışma ile Mekke tarihindeki önemli olayları ve toplumsal yapıyı açıklamaları için bir radyo programı tasarlama istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde verileri toplama, ilişkileri belirleme, özgünlük ve sunum ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı ve grup değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Mekke'nin mukaddes bir şehir olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden dünya haritası üzerinde Arap Yarımadası'nı göstermeleri istenebilir.

Sorular yöneltilerek öğrencilerin Mekke şehri ile ilgili ön bilgileri belirlenebilir.

Bölgedeki ticaret yolları harita üzerinde gösterilerek öğrencilerden şehrin ekonomisi hakkında görüş bildirmeleri istenebilir.

Cahiliye kültürünü kavramaları için öğrencilerden körü körüne bağlılığın doğuracağı olumsuz sonuçlar hakkında akıl yürütmeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Suyun hayati önemiyle ilgili sorular sorulur ve medeniyetlerin doğduğu yerlerin su havzalarının yakınında bulunması ile Mekke'nin zemzem suyunun etrafında kurulması arasında bağ kurulabilir.

Kureyş suresinde "kış ve yaz seferleri" olarak ifade edilen Mekkelilerin kışın Yemen'e, yazın Şam'a yaptıkları ticari yolculuklar ile Mekke'nin geçim kaynakları arasında bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme**Uygulamaları****PH.9.1.1**

Mekke'nin kuruluşu kapsamında Hz. İsmail ve Hz. Hacer'in hikâyesine değinilir. Mekke'nin coğrafi yapısı ele alınır. Şehrin coğrafi özelliklerine değinilirken konu, coğrafya disiplininin iklim ve yeryüzü şekilleri içerikleriyle ilişkilendirilir. Konu işlenirken fiziki haritalardan faydalanılır. Kâbe'nin inşası ve bunun şehirdeki siyasi, dinî ve ticari yapıya etkisi ele alınır. Öğrencilerden bu konuda bir çıkarımda bulunmaları istenir (**SBAB7.5**). Mekke'nin putperestliğin merkezi hâline gelmesi ile ticari bir merkeze dönüşmesi arasındaki ilişki belirlenir. Fil Vakası; sebepleri, gerçekleşme süreci ve sonuçları bakımından ele alınır. Öğrencilerden Mekke'nin siyasi, dinî ve ticari merkez olması ile Fil Vakası arasında nasıl bir ilişki olduğu konusunda çıkarım yapmaları istenir (**E3.1**). Bu konu işlenirken analogi tekniği kullanılabilir. Fil Yılı'nda Mekke'nin liderlerinden biri olan Abdülmuttalib'in hayatı ele alınır. Bu kapsamda ataları Kusay bin Kilab'ın Darünnedve'yi kurmasına ve Haşim'in Mekke tarihi açısından önemine değinilir. Abdülmuttalib'in zemzem kuyusunu bulmasıyla ilgili olarak oğullarından Abdullah'ın hayat hikâyesine değinilir. Öğrencilerden Mekke'nin İslam öncesi tarihine dair unsurlar arasındaki ilişkileri belirlemeleri istenir (**E3.4**). Bunun için bilgi kartları hazırlamaları istenebilir.

PH.9.1.2

İslam'dan önceki Arap toplumunun genel yapısı ifade edilerek öğrencilerin cahiliye kavramı ile Arapların İslam'dan önceki tarihi arasındaki ilişkiyi fark etmeleri sağlanır. Cahiliye kavramı tanımlanır. Cahiliye toplumunda dinî, sosyal ve kültürel hayat ele alınır. Cahiliye anlayışının tezahürlerine dair örnekler verilir. Öğrencilerden İslam öncesi Arap toplumunun dinî, sosyal ve kültürel hayatını inceleyerek cahiliye kültürünün oluşmasına zemin hazırlayan temel etkenleri açıklamaları ve cahiliye kültürünün genel özelliklerini listelemeleri istenir (**E3.1**). Bu kapsamda düşün-eşleş-paylaş tekniği kullanılabilir. Cahiliye kültürüyle ilgili edinilen bilgileri ölçmek için öğrencilerden cahiliye kültürünün tezahürleri ile ilgili kısa ve etkileyici bir cümle içeren çıkış kartı yazmaları istenebilir. Ficar Savaşları ile cahiliye kültürü arasındaki ilişkiye ve Hilfülfudul cemiyetine ihtiyaç duyulmasının sebeplerine değinilir. Hz. Peygamber'in Hilfülfudul'e verdiği değerden bahsedilir ve bu topluluğun bir üyesi sıfatıyla haksızlıkların düzeltilmesi konusunda kararlı davranarak müdahil olduğu olaylardan örnekler verilir. Öğrencilerden haksızlıklar karşısında nasıl davranılması gerektiği konusunda görüşlerini paylaşmaları istenir (**D1.2, SDB2.1**). Öğrencilerin Hz. Peygamber'in de üyesi olduğu Hilfülfudul ile bağ kurabilmeleri için bir etkinlik planlanır. Öğrencilerden gruplara ayrılmalari, bölgele- rindeki sivil toplum kuruluşları hakkında bilgi toplamaları ve sorumluluk bilinciyle gönüllü olarak kendileri için uygun bir faaliyette görev almaları istenir (**E2.2, D5.2, SDB2.2**). Süreci değerlendirmek için çoklu seçim soruları kullanılabilir.

PH.9.1.3

Hız. Peygamber'in s tannesini Halime, annesi Amine, dedesi Abdülmuttalib ve amcası Ebu Talib'in yanında geçen çocukluk yılları nedensel ilişkiler ortaya konularak ele alınır. Süreci ölçmek için kısa cevaplı sorular ve boşluk doldurma soruları kullanılabilir. Öğrencilere etkili ve anlık dönütler verilir. Abdülmuttalib'in Hız. Peygamber'e gösterdiği ihtimama dair örnekler verilir. Amcası Ebu Talib'in ailesi tarafından Peygamberimize gösterilen ilgi ve şefkat vurgulanır. Öğrencilerden aile büyüklerinden görülen ilgi ve şefkatin önemini kendi hayatlarından örnekler vererek yorumlamaları istenir **(D9.2)**. Öğrencilerden Hız. Peygamber'in çocukluk yıllarındaki önemli gelişmeler hakkında kendi izlenimlerine dayanarak çıkarım yapmaları istenir **(SDB1.1)**. Bu çıkarımlarla ilgili öğrenme günlükleri yazmaları istenebilir.

PH.9.1.4

Hız. Peygamber'in risaletine Mekkelilerin karşı çıkma sebepleri ve biçimleri ele alınır. Mekkelilerin risalete karşı çıkmaları ile asabiyet anlayışı arasındaki ilişki ortaya konur. Öğrencilerden Mekkelilerin dinî, siyasi ve ekonomik konumları ile risalete karşı çıkmaları arasında ilişki kurmaları ve buradan elde ettikleri çıkarımları paylaşmaları istenir **(KB2.20)**. Bu konu işlenirken kar topu tekniği kullanılabilir. Mekke'de Müslümanlara uygulanan baskılara değinilir. Mekke'de Müslümanların Habeşistan'a hicret etmek zorunda kalması hakkında bir araştırma etkinliği uygulanabilir. Öğrencilerin bilgi edinilebilecek araçları seçerek Müslümanların Habeşistan'a hicret etmesinin sebep ve sonuçlarına dair bilgi toplaması sağlanır. Öğrencilerden elde ettikleri bilgileri do rularıp kaydetmeleri, Habeşistan'a hicretin sebep ve sonuçları hakkında ulaştıkları değerlendirmeyi özgün c mlerle sınıfta paylaşmaları istenir **(OB1)**. Mekke'de müşriklerle askerî ve siyasi alanda kurulan ilişkiler kapsamında Bedir, Uhud, Hendek Savaşları'na; Hudeybiye Antlaşması'na ve Mekke'nin fethine yer verilir. Hız. Peygamber'in Mekke'de müşriklerle ilişkileri, Medine'ye hicretten önce ve sonra olmak üzere iki grupta sınıflandırılır. Bu iki dönemdeki ilişkilerin benzer ve farklı yönleri ele alınır **(KB2.7)**. Risalet sonrasında Hız. Peygamber'in Mekkelilerle kurduğu ilişkilere dair sınıflandırmaları değerlendirmek için kavram karikatürleri kullanılabilir. Öğrencilerden Hız. Peygamber'in Mekkelilerle risalet sonrasında kurduğu ilişkileri, tebliğ sürecine etkileri bağlamında yorumlamaları istenir **(E3.1)**. Yapılan yorumlar evet-hayır kartları ile değerlendirilebilir. Hız. Peygamber'in risalet sonrasında Mekkelilerle kurduğu ilişkilere dair bilgi ve becerilerin ölçülmesi için 3-2-1 kartı kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak iş birlikli çalışma ile Mekke tarihindeki önemli olayları ve toplumsal yapıyı açıklamaları için bir radyo programı tasarlamaları istenebilir. Yapılan  alışmalar; içinde verileri toplama, ilişkileri belirleme, özgünlük ve sunum  l  tleri bulunan dereceli puanlama anahtarı ve grup değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAşTIRMA**Zenginleştirme**

İslam  ncesi Mekke tarihine ilgi duyan öğrenciler, bu konuların ele alındığı temel kaynakları araştırmaya ve okumaya yönlendirilebilir.

Cahiliye anlayışının önemli bir unsuru olan asabiyet konusunu merak eden ve bu konuda derinleşmek isteyen öğrencilerden asabiyet kavramı ile ilgili araştırma yapmaları istenebilir. Öğrencilerden bilgiye ulaşmak için gerekli araçları seçmeleri, bu araçları kullanarak buldukları bilgileri do rulamaları, uygun bir yöntemle kaydettikten sonra çözümleyip sınıflandırmaları ve ulaştıkları sonucu kendi c mleri ile ifade etmeleri istenebilir. Bilgiler sentezlendikten sonra ortaya çıkan sonuç öğrenme ortamında paylaşılabilir.

Destekleme İslam öncesinde Mekke'nin toplumsal yapısını oluşturan unsurlarla ilgili örnekler verilerek konu özelleştirilebilir.

Mekke'nin İslamlaşması konusunda öğrencinin kendi öğrenme hızında ilerleyebilmesi için çevrim içi uygulamalardan yararlanılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. ÜNİTE: PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞAHSİYET: HZ. HATİCE

Bu ünite de Hz. Hatice'nin şahsiyeti, Peygamber Efendimizle kurmuş olduğu aile hayatı, ilk vahiy sonrasındaki ve boykot hadisesindeki rolü ele alınırken onun Hz. Peygamber'in hayatındaki yerinin sentezlenmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 12

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.13. Yapılandırma, KB2.20. Sentezleme

EĞİLİMLER E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E3.3. Yaratıcılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB3.1. Uyum

Değerler D2. Aile Bütünlüğü, D8. Mahremiyet, D9. Merhamet, D17. Tasarruf, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türk Dili ve Edebiyatı

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PH.9.2.1. Hz. Hatice'nin Hz. Peygamber'le evlilik sürecini yapılandırabilme

- Hz. Hatice'nin Hz. Peygamber'le evlilik sürecini inceleyerek nedensel ilişkiler ortaya koyar.
- Hz. Hatice'nin Hz. Peygamber'le evlilik sürecine dair kendi öz bilgisi ile elde ettiği ilişkilere dayalı unsurlardan uyumlu bir bütün ortaya koyar.

PH.9.2.2. Hz. Hatice'nin Hz. Peygamber'in hayatındaki yeri konusunu sentezleyebilme

- Hz. Hatice'nin Hz. Peygamber'in hayatındaki yerine dair bilgileri araştırır.
- Hz. Hatice'nin Hz. Peygamber'in hayatındaki yerine dair öğrendiği bilgiler arasında ilişki kurar.
- Hz. Hatice'nin Hz. Peygamber'in hayatındaki yerine dair öğrendiği bilgileri birleştirerek özgün bir bütün oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Hz. Hatice'nin Hayatı ve Şahsiyeti

Hz. Hatice'nin Peygamberimizle Evlenmesi

Hz. Hatice'nin Risalet Sürecindeki Rolü

Genellemeler

Hz. Peygamber'in Mekke'deki en büyük desteği Hz. Hatice olmuştur.

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve

Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, çıkış kartı, tanılayıcı dallanmış ağaç ve çalışma yaprağı kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Hz. Hatice'nin biyografisini yazmaları istenebilir. Yapılan çalışma kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME

YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Hz. Hatice'nin Peygamber Efendimiz'in ilk eşi olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Hz. Hatice'nin hayatı hakkında en fazla merak ettikleri hususun ne olduğu sorulabilir.

Aile hayatı için rol model sayılabilecek kişilerin hangi özelliklere sahip olması gerektiği konusunda öğrencilerden görüş bildirmeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin küçük gruplara ayrılması sağlanarak her gruba Hz. Hatice'nin hayatından bir kesit anlatan metinler verilebilir. Grupların metinleri okuduktan sonra öz yeterlilikleri nispetinde Hz. Hatice'nin rol model niteliği taşıyan tutum ve davranışlarını günlük hayatlarında nasıl uygulayabileceklerini müzakere etmeleri ve geçmişle günümüz arasında bağ kurmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PH.9.2.1

Hiz. Hatice'nin Hiz. Peygamber'le evlenmeden önceki hayatına ve kişisel özelliklerine dair bilgiler verilir. Hiz. Hatice'yi Hiz. Peygamber'le evlenmeye yönelten sebepler ortaya konur. Hiz. Peygamber'in gençlik yıllarındaki faaliyetleri kapsamında bazı ahlaki özelliklerine değinilir. Hiz. Hatice'nin Hiz. Peygamber'le evlilik süreci ele alınır. Hiz. Hatice'nin bu evlilikten dünyaya gelen çocuklarına değinilir. Öğrencilerin edindikleri bilgileri özetlemelerine, sentezlemelerine ve ulaştıkları sonucu kendi cümleleriyle aktarmalarına imkân verilir (**E1.4, OB1**). Öğrencilerden bu konuda kendi izlenimlerine dayanarak bir çıkarım yapmaları istenir. Bu çıkarımlarla ilgili çıkış kartı hazırlamaları istenebilir. Hiz. Peygamber'in aile hayatı ve bu konudaki öğütleri ele alınır. Öğrencilerden aile hayatında sevgi, saygı ve şefkatin önemini yorumlamaları istenir (**D8.1, D9.2**). Hiz. Peygamber'in eşyalarını temiz ve özenli kullanarak gerektiğinde onardığına, ev işlerine yardımcı olduğuna ve ailesine karşı sorumluluklarını yerine getirdiğine değinilir. Öğrencilerden eşyaları temiz ve özenli kullanmakla aile içi sorumlulukları yerine getirme bilinci arasındaki ilişkiyi kendi hayatlarından örnekler vererek yorumlamaları istenir (**D2.4, D17.3, D18.1**).

PH.9.2.2

Hiz. Hatice ile Hiz. Peygamber'in aile hayatına değinilir. Hiz. Peygamber'in Hira günleri ele alınarak Hiz. Hatice'nin bu süreçteki tutumu işlenir. Hiz. Hatice'nin Hiz. Peygamber'e indirilen ilk vahyi öğrendiğinde bu yeni durum karşısında sükûnetini koruması, Hiz. Peygamber'i farklı bir bakış açısıyla teselli etmesi ve davet sürecinde ona destek vermesi ele alınır. Öğrencilerden olaylara farklı açılardan bakmanın hayatı nasıl kolaylaştırabileceğine dair tahminlerini paylaşmaları istenir (**SDB3.1**). Mekke'li müşriklerin uyguladığı ambargo bütün yönleriyle ele alınıp Hiz. Hatice'nin bu süreçteki rolü işlenir. Öğrencilerden Hiz. Hatice'nin Hiz. Peygamber'in hayatındaki yerini anlama gayesiyle onun Peygamberimize yönelik tutumunu tüm yönleriyle ele almaları ve Hiz. Hatice'nin Hiz. Peygamber'in hayatındaki yerini vurgulayan bir metin oluşturmaları istenir (**E3.3**). Peygamberimizin hayatında Hiz. Hatice'nin yerini ortaya koymaya yönelik tanılayıcı dallanmış ağaç kullanılabilir. Hüzün Yılı ifadesi tanımlanır ve Hiz. Hatice'nin vefatının Hiz. Peygamber üzerinde bıraktığı etki ele alınır. Öğrencilere Hüzün Yılı'nın duygusal etkilerini anlatan kısa bir hikâye yazma görevi verilebilir. Konu, bu kapsamda Türk dili ve edebiyatı disiplininin yazılı anlatma içeriğiyle ilişkilendirilir. Hiz. Hatice'nin vefatından bir süre sonra gerçekleşen isra ve miraç hadiseleri ele alınır. Bu kapsamda Mescid-i Aksa'nın Müslümanlar açısından önemine ve günümüzdeki durumuna değinilir. Hiz. Peygamber'in Hiz. Hatice'yi her zaman övgüyle anması ve onun dostlarını gözetmesi bağlamında Hiz. Peygamber'in vefakârlığına değinilir. Öğrencilerin konuyla ilgili bilgilerini pekiştirmelerine imkân vermek için açık uçlu ve kısa cevaplı sorular ile boşluk doldurma sorularının yer aldığı bir çalışma yapırağı kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Hiz. Hatice'nin biyografisini yazmaları istenebilir. Yapılan çalışma kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

FARKLI LAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerden Hiz. Hatice'nin Peygamber Efendimizle evliliğinden doğan çocuklarının hayat hikâyelerini araştırmaları, ulaştıkları bilgileri içeren bir grafik bilgi, sunum ya da poster hazırlamaları ve hazırladıkları çalışmaları sınıf ortamında sunmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerin konuyu kavramasına uygun bir ortam hazırlamak amacıyla “Hz. Hatice’ye niçin Tahire lakabı verilmiştir? Hz. Hatice Peygamber Efendimiz’e hangi konularda destek olmuştur? Hz. Hatice ne zaman vefat etmiştir?” soruları sorulabilir ve verilen cevaplar tah-taya yazılabilir. Böylece öğrencilerin temel konuları kavramaları sağlanabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. ÜNİTE: PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR HADİSE: HİCRET

Bu ünite de Hicret'in sebep ve sonuçları hakkında bir genellemeye ulaşarak Akabe Biatleri arasında mukayese yapılması, Hicret'in öneminin kavranması ve Medine'de devletleşme sürecinde gerçekleşen faaliyetlerin müşahade edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 24

**ALAN
BECERİLERİ**

DAB4. Tefekkür (DAB4.1. Müşahade Etme, DAB4.2. Dinî Meseleleri Anlama),
DAB5. Dinî Delillere Başvurma (DAB5.2. Mukayese Yapma)

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB2.9. Genelleme

EĞİLİMLER

E3.1. Muhakeme, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D6. Dürüstlük

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

-

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.14. Yorumlama, DAB4. Tefekkür (DAB4.4. Dinî Konularda Analitik Düşünme)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PH.9.3.1. Medine'ye hicreti hazırlayan sebepler konusunda genelleme yapabilme

- a) Medine'ye hicreti hazırlayan sebepler hakkında bilgi toplar.
- b) Medine'ye hicreti hazırlayan sebeplerin ortak özelliklerini belirler.
- c) Medine'ye hicreti hazırlayan sebeplerin ortak olmayan özelliklerini belirler.
- ç) Medine'ye hicreti hazırlayan sebepler konusunda örüntüler üzerinden önermede bulunur.

PH.9.3.2. Birinci ve İkinci Akabe Biatleri arasında mukayese yapabilme

- a) Birinci ve İkinci Akabe Biatleri'ne ilişkin özellikleri belirler.
- b) Birinci ve İkinci Akabe Biatleri'nin özelliklerine ilişkin benzerlikleri ortaya koyar.
- c) Birinci ve İkinci Akabe Biatleri'nin özelliklerine ilişkin farklılıkları ortaya koyar.
- ç) Birinci ve İkinci Akabe Biatleri'nin özellikleri arasında ilişki kurar.
- d) Birinci ve İkinci Akabe Biatleri'nin özellikleri arasındaki benzerlik ve farklılıklara dayalı olarak çıkarım yapar.

PH.9.3.3. Hicret'i anlayabilme

- a) Hicret'in bir gereklilik olduğunu fark eder.
- b) Hicret'i tanımlar.
- c) Hicret'in sebeplerini açıklar.
- ç) Hicret'in gerçekleşme koşullarını belirler.

PH.9.3.4. İslam toplumunun teşekkülünü müşahade edebilme

- a) İslam toplumunun teşekkülünde merak ettiği faaliyetleri belirler.
- b) İslam toplumunun teşekkülü hakkında soru sorar.
- c) İslam toplumunun teşekkülünde merak ettiği faaliyetleri inceler.
- ç) İslam toplumunun teşekkülü hakkında çıkarım yapar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Hicret'i Hazırlayan Sebepler
Akabe Biatleri
Hicret Yolculuğu
İslam Toplumunun Teşekkülü

Genellemeler Medine'ye hicret, İslam daveti için bir dönüm noktasıdır.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; öğrenme günlüğü, balık kılçığı diyagramı, çıkış kartı, Venn diyagramı, kavram haritası, dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak bir gazete için "Medine'ye hicret" konulu köşe yazısı yazmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; öz değerlendirme formu ve içinde verilerin toplanması, verilerin düzenlenmesi, içerik, doğruluk ve sunum ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Hz. Peygamber'in Mekke'den Medine'ye hicret ettiğini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci Öğrencilerden Hicret’le ilgili bildikleri ya da merak ettikleri hususları bir kâğıda yazmaları istenebilir. Bu kâğıtlar panoya asılarak ön bilgi haritası oluşturulabilir.

Öğrencilere Hz. Peygamber’i ve Müslümanları Medine’ye gitmeye sevk eden sebeplerin neler olabileceği sorulabilir.

Öğrencilerden Medine’nin hicret yurdu olarak seçilmesinin sebeplerini tahmin etmeleri istenebilir.

Öğrencilere göçmenlerin yaşadığı zorluklarla ilgili bir görsel sunulur. Bu görselin neyle ilgili olduğunun tahmin edilmesi ve görselin yorumlanması istenebilir.

Köprü Kurma Öğrencilerden vatanını terk etmek zorunda kalan ve ülkemizde göçmen olarak bulunan kişilerle ilgili yazılı ya da görsel medyada yayımlanmış bir röportajı okumaları ya da izlemeleri istenebilir. Okudukları ya da izledikleri röportaj üzerinden o insanlarla empati kurarak duygu ve düşüncelerini değerlendirmeleri sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PH.9.3.1

Hicret’i hazırlayan dinî, siyasi ve sosyal sebepler ele alınır. Hz. Peygamber’in Taif yolculuğu, sebep ve sonuçlarıyla birlikte ele alınır. Hz. Peygamber’in bu süreçte yaşadığı zorluklarla baş etmek için gösterdiği çabaya dikkat çekilir. Öğrencilerden hedefe ulaşmak için vazgeçmeden çabalamanın önemini gösteren örnekler vermeleri istenir (**SDB3.2**). Hz. Peygamber’in Mekke’ye gelen kabilelerle görüşerek siyasi destek bulmaya çalışmasına değinilir. Öğrencilerden süreçte yaşanan gelişmelere odaklanarak Hicret’i hazırlayan sebepler hakkında bilgi toplamaları, bu sebeplerin benzer ve farklı özelliklerini belirlemeleri ve Hicret’in etkisine dair bir önermede bulunmaları istenir (**E3.2**). Bu kapsamda kar topu tekniği kullanılabilir. Sürecin değerlendirilmesinde balık kılçığı diyagramı kullanılabilir.

PH.9.3.2

Hz. Peygamber’in Akabe’de Medinelilerle buluşmasına değinilir. Hz. Peygamber’in yaşadığı zorlu süreçlerden alternatif üreterek çıkış bulmasına vurgu yapılır. Öğrencilerin ileri görüşlülük olmakla farklı çözüm yolları üretmek arasındaki ilişkiyi fark ederek gerekçeli yargıya ulaşmaları sağlanır (**SDB3.3**). Birinci ve İkinci Akabe Biatleri; gerçekleşme biçimleri, biatlere katılan kişiler, biatlerde verilen sözler ve biatlerin sonucunda meydana gelen gelişmeler bakımından ele alınır. Birinci ve İkinci Akabe Biatleri’nin benzer ve farklı özellikleri ortaya konur. Bu özellikler Venn diyagramı ile listelenebilir. Öğrencilerden Birinci ve İkinci Akabe Biatleri’ni tebliğ sürecine etkisi bakımından karşılaştırması, elde ettiği sonuçlar arasında ilişki kurarak bir çıkarımda bulunması istenir (**E3.1**). Bu kapsamda düşün-eşleş-paylaş yöntemi kullanılabilir. Süreci değerlendirmek için öğrencilerden bir öğrenme günlüğü yazmaları istenebilir.

PH.9.3.3

Hicret’ten önce Müslümanların içinde bulunduğu duruma değinilir. Öğrencilerden Müslümanların bu durumdan kurtulmak için neler yapabileceklerine dair görüş bildirmeleri istenir (**SDB2.1**). Hicret kavramı açıklanır. Müslümanları hicret etmeye sevk eden sebepler ele alınır. Öğrencilerden buna yönelik çıkış kartı hazırlamaları istenebilir. Müslümanların Medine’ye hicret yolculuğu örnekler verilerek işlenir. Öğrencilerden sahabilerin hicret yolculuğundan bir sahneyi drama tekniğini kullanarak canlandırması istenebilir. Öğrencilerden hayatın olağan akışından uzaklaşmak zorunda kaldıklarında nasıl bir yol takip edebilecekleri konusunda görüş alışverişinde bulunmaları istenir (**SDB2.2**). Hz. Peygamber’in hicret yolculuğu ele alınır. Hz. Peygamber’in bu yolculuğa çıkmadan önce emanetleri sahiplerine teslim etme gayreti üzerinde durulur. Öğrencilerden doğru ve güvenilir olmanın önemi ile ilgili görüşlerini ifade etmeleri istenir (**D6.2**). Medine’ye hicretin önemine değinilir. Öğrencilerden akıl yürüterek Hicret ile İslam’ın yayılışı arasında ilişki kurmaları ve bir çıkarımda bulunmaları istenir (**DAB4.4**). Sürecin değerlendirilmesinde kavram haritası kullanılabilir.

PH.9.3.4

Hicret'in toplumsal dönüşüm ve devletleşme sürecindeki işlevine değinilir. Hicret'ten sonra gerçekleşen faaliyetler kapsamında Mescid-i Nebevî'nin inşası ve işlevleri ele alınır. Mescid'in ilk hâline dair temsili bir görsel verilerek öğrencilerden bu görsel üzerinde Mescid-i Nebevî'nin bölümlerini göstermeleri istenir **(OB4)**. İslam toplumunun teşekkülü sürecinde Ashabisuffe, muahat, Medine Vesikası, oruç ile zekât ve haccın farz kılınması, ezan okumaya başlanması, Medine pazarının kurulması, kıblenin değişmesi konuları ele alınır. Muhacirlerin geçim ve konaklama problemlerini çözmeye yönelik tedbirlere, sosyal ve kültürel olarak farklı grupların Medine toplumu paydasında birleştiğine değinilir. Öğrencilerden günümüzde çeşitli sebeplerle yurtlarını terk etmek zorunda kalan insanların problemlerini tespit edip çözüm yolları önermeleri istenir **(SDB3.3)**. Medine Dönemi'nde gerçekleştirilen seriyye ve gazveler ele alınır. İslam toplumunun oluşumu sürecinde Hz. Peygamber'in münafıklara karşı siyasetine değinilir. İslam'a davet mektupları ve Heyetler Yılı konuları ele alınır. Öğrencilerden Hicret'in Müslümanlara sağladığı imkânları kendi cümleleriyle ifade etmeleri istenir **(KB2.14)**. Öğrencilerden İslam toplumunun teşekkülünde merak ettikleri faaliyetler hakkında sorular sorarak söz konusu süreçleri incelemeleri ve bu faaliyetlerin İslam'ın yayılmasında ne kadar etkili olduğuna dair sorgulama yaparak bir çıkarımda bulunmaları istenir **(E3.1)**. Süreci değerlendirmek için öğrencilerden çıkış kartı hazırlamaları istenebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak bir gazete için "Medine'ye hicret" konulu köşe yazısı yazmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; öz değerlendirme formu ve içinde verilerin toplanması ve düzenlenmesi, içerik, doğruluk ile sunum ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA**Zenginleştirme**

Öğrencilerden Medine'ye hicret eden Müslümanlardan birinin hicret tecrübesini araştırarak bununla ilgili bir şiir veya hikâye yazmaları istenebilir.

Öğrencilerden Hz. Peygamber'in Medine'ye hicret rotasını harita üzerinde işaretlemeleri ve bu rotada karşılaşılan zorlukları belirlemeleri istenebilir.

Destekleme

Öğrencilerden Hicret'in nedenleri hakkında verilen bir metni okumaları istenebilir. Bu metin, görme engelli öğrenciler için seslendirilebilir ve işitme engelli öğrenciler için görsellerle desteklenebilir. Öğrencilerden okunan metindeki ana fikri bulmaları istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. ÜNİTE: EN YÜCE DOSTA

Bu üniteye Peygamber Efendimiz'in hastalığı ve vefatı sırasında etrafında bulunan sahabilerin yaşadığı duygusal yoğunlukla ilgili olarak tarihsel empati kurulmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 6

**ALAN
BECERİLERİ** SBAB3. Tarihsel Empati

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E2.1. Empati, E3.1. Muhakeme

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.1. İletişim

Değerler D6. Dürüstlük, D13. Sağlıklı Yaşam

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türk Dili ve Edebiyatı

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** TAB3. Konuşma (TAB3.2. İçerik Oluşturma)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PH.9.4.1. Hz. Peygamber'in hastalığı ve vefatı sürecindeki ortamla tarihsel empati kura-
bilme

- Hz. Peygamber'in hastalığı ve vefatı sürecindeki ortamı yorumlar.
- Hz. Peygamber'in hastalığı ve vefatı sürecindeki ortam konusunda tarihsel bağlam-
sallaştırma yapar.
- Hz. Peygamber'in hastalığı ve vefatı sürecini yapılandırır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Hz. Peygamber'in Hastalık Süreci
Hz. Peygamber'in Vefatı

Genellemeler

Hz. Peygamber, her insan gibi ölümü tatmıştır.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; dereceli puanlama anahtarı, bilgi kartı ve grup değerlendirme formu
kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Hz. Peygamber'in vefat ettiği sırada yaşananlara
dair iş birlikli çalışma yöntemiyle bir sesli kitap hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalışma-
lar; grup değerlendirme formu ve içinde araştırma süreci, özgünlük, bağlamsallaştırma ve
içerik ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Hz. Peygamber'in Medine'de vefat ettiğini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Hz. Peygamber'in vefatının sahabeyi hangi açılardan etkilemiş olabileceği hakkında öğ-
rencilerden görüş bildirmeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Bilal Habeşî'nin Hz. Peygamber'in vefatından sonraki tepkilerini konu alan bir metin oku-
narak örnek olay üzerinden Bilal Habeşî ile empati kurulması sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PH.9.4.1

Veda Haccı'na değinilir. Hz. Peygamber'in hastalanması ile defnedilmesi arasında yaşanan süreç, Hz. Peygamber ve sahabe açısından tüm ayrıntılarıyla ele alınır. Bu kapsamda Hz. Peygamber'in hastalıklardan korunmaya dair hadisleri üzerinden sağlıklı yaşamın önemi vurgulanır. Öğrencilerden Hz. Peygamber'in tavsiye ve uygulamalarından hareketle sağlıklı yaşama dair ilkeler çıkarmaları istenir (**D13.4**). Sahabilerin Hz. Peygamber'in vefatı karşısında verdiği tepkiler ele alınır. Öğrencilerden bu tepkilerden hareketle Hz. Peygamber'in hastalığı sürecinde sahabenin yaşadığı duygu durumlarını inceleyerek anlamlandırmaları ve onlarla empati kurarak yorumlarını sözlü bir şekilde ifade etmeleri istenir (**E2.1, SDB1.1, TAB3.2**). Konu bu kapsamda Türk dili ve edebiyatı disiplininin sözlü anlatma içeriğiyle ilişkilendirilir. Bu konu işlenirken öğrencilerin dramatik monolog tekniğini kullanması istenebilir. Yapılan sunumlar yumraktan beşe tekniği ile değerlendirilebilir.

Hz. Peygamber'in defnedilme süreci, tarihi kaynaklarda geçen kanıtlara dayanarak analiz edilir ve dönemin koşullarının fark edilmesi sağlanır. Öğrencilerden cenaze namazının günümüzdeki kılınma biçimiyle Hz. Peygamber'in cenaze namazının kılınış şeklini karşılaştırmaları istenir (**E3.1**). O süreçte yaşananlar dönemin koşulları çerçevesinde ele alınır. Öğrencilerden konuyla ilgili bilgi kartları yazmaları istenebilir. Sahabenin Hz. Peygamber'in vefatı karşısında verdiği tepkiler incelenerek ashabın yaşadığı üzüntünün sebepleri ele alınır. Öğrencilerden ashabın tepkilerini ortaya koyan bir çıkarımda bulunarak duygu ve düşüncelerini açıkça ifade etmeleri istenir (**OB1, D6.2, SDB2.1**).

Öğrencilerden performans görevi olarak Hz. Peygamber'in vefat ettiği sırada yaşananlara dair iş birlikli çalışma yöntemiyle bir sesli kitap hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; grup değerlendirme formunun yanı sıra içinde araştırma süreci, özgünlük, bağlamsallaştırma ve içerik ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Süleyman Çelebi'nin "Vesiletü'n-Necat" isimli mevlidinden bir bölüm verilerek öğrencilerden metni anlamaya yönelik çalışmalar yapmaları istenebilir. Öğrenciler, farklı dil ve kültürlerdeki mevlit geleneğine dair araştırma yapmaya yönlendirilebilir.

Hz. Peygamber'e duyulan sevginin tezahürlerini ortaya koyan edebî eserlerden örnekler verilir. Öğrencilerin üretkenliğini desteklemek için onlardan Hz. Peygamber sevgisine dair özgün bir metin yazmaları istenebilir.

Destekleme

Öğrenciler, öğretmenlerinin rehberliğinde bir drama etkinliği hazırlamaya ve sunmaya teşvik edilebilir. Bu etkinlik sürecinde öğrencilerden iş birliği içerisinde Hz. Peygamber'in vefatına yönelik sahabe davranışlarından somut örnekler bulmaları, buldukları metinleri senaryolaştırmaları ve rol dağılımı yaptıktan sonra hazırladıkları dramayı sergilemeleri istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

10. SINIF

1. ÜNİTE: PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞEHİR: TAİF

Bu ünite Peygamberimizin Taif yolculuğunun sebeplerinin yorumlanması; Taiflilerin tepkilerinin altında yatan nedenler tarihî bağlamından koparılmadan, yapılandırılarak tarihsel empati kurulması ayrıca Taif'in İslamlaşmasıyla sonuçlanan tarihi süreç hakkında analitik düşünülmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 22

**ALAN
BECERİLERİ**

DAB4. Tefekkür (DAB4.4. Dinî Konularda Analitik Düşünme), SBAB3. Tarihsel Empati

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E2.1. Empati, E3.1. Muhakeme, E3.6. Analitiklik, E3.7. Sistematiçlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıma), SDB2.1. İletişim

Değerler

D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri

OB3. Finansal Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Coğrafya

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

SBAB1. Zamanı Algılama ve Kronolojik Düşünme (SBAB1.2. Sıralama)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PH.10.1.1. Hz. Peygamber'in Taif yolculuğuna dair tarihsel empati kurabilme

- a) Hz. Peygamber'in Taif yolculuğunu yorumlar.
- b) Hz. Peygamber'in Taif yolculuğuna dair tarihsel bağlamsallaştırma yapar.
- c) Hz. Peygamber'in Taif yolculuğunu yapılandırır.

PH.10.1.2. Taif'in İslamlaşma süreci hakkında analitik düşünebilme

- a) Taif'in İslamlaşma sürecini etkileyen olaylar arasında ilişki kurar.
- b) Taif'in İslamlaşma sürecini etkileyen olaylar arasında kurduğu ilişkiyle ilgili akıl yürütür.
- c) Taif'in İslamlaşma sürecini etkileyen olaylarla ilgili çıkarımları tartışır.
- ç) Taif'in İslamlaşma sürecini etkileyen olaylarla ilgili çıkarımlar arasından tercih edilebilir görüş ve argümanları gerekçeleriyle belirler.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Taif Yolculuğu

İslam Davetine Taiflilerin Tepkisi

Taif'te İslam'ın Yayılma Süreci

Genellemeler

Taiflilerin Mekkeli müşriklerle kurduğu siyasi ve ticari ilişkiler, İslam'a karşı çıkmalarında belirleyici olmuştur.

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; dereceli puanlama anahtarı, öğrenme günlüğü, dereceleme ölçeği ve kısa cevaplı sorular kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Taiflilerin İslamlaşma sürecini kronolojik şekilde sıralayan bir olay çizelgesi hazırlamaları istenebilir. Bu çalışma; içinde veri toplama, ilişki kurma, özgünlük ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME

YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Hicaz'daki önemli şehirlerden birinin Taif olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden Arap Yarımadası'nı gösteren fiziki bir haritada Taif şehrini bulmaları, haritada belirtilen coğrafi şekiller üzerinden şehrin iklimsel özellikleri ve geçim kaynakları hakkında tahminde bulunmaları istenebilir.

Öğrencilerden Hz. Peygamber'in Taif yolculuğuna çıkma sebeplerine dair görüş bildirmeleri istenebilir.

Öğrencilere Mekke ve Taif arasında hangi alanlarda ilişki kurulmuş olabileceği sorularak bu ilişkilerin İslam'a davet sürecini nasıl etkilediği hakkında öğrencilerin görüşleri alınabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden Hz. Peygamber'in Taif halkına gösterdiği sabır ve merhametin günümüzde hangi durumlarda gerekli olabileceğine dair görüş bildirmeleri istenerek Hz. Peygamber'in gösterdiği sabır ve merhamet ile öğrenci görüşleri arasında bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PH.10.1.1

Taif'in İslam öncesindeki durumu; coğrafi, sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan ayrıca Sakif kabilesi ile Mekkeliler arasındaki sosyal ve ticari ilişkiler bakımından ele alınır. Şehrin coğrafi özelliklerine değinilirken konu, coğrafya disiplininin iklim ve yeryüzü şekilleri içerikleriyle ilişkilendirilir. Konu işlenirken fiziki haritalardan faydalanılır. Şehrin ekonomik yapısı incelenirken halkın gelir kaynaklarına ve refah seviyesine değinilir. Öğrencilerden gelir kaynaklarının çeşitliliği ile toplumun refah seviyesi arasındaki ilişki hakkında örnekler bulmaları istenir **(OB3)**. Hz. Peygamber'i Taif yolculuğuna sevk eden süreç ayrıntılarıyla işlenir. Bu kapsamda Mekke'de Müslümanlara yapılan baskılar, müşriklerin İslam davetini engelleme çabaları ve Hüzün Yılı konuları ele alınır. Bu konular işlenirken soru turu tekniği kullanılabilir. Öğrencilerden bütüncül bir bakış açısıyla Peygamberimizin Taif yolculuğunu yorumlamaları istenir **(SDB2.1)**. Öğrencilerden süreçle ilgili çıkarımlarını grafik bilgi üzerinden değerlendirmeleri istenebilir.

Taiflilerin İslam davetine gösterdiği tepkiler, tarihî kaynaklarda geçen kanıtlara göre analiz edilir ve dönemin şartlarının fark edilmesi sağlanır. Öğrencilerden Müslümanların o dönemdeki durumunu nicelik bakımından günümüzle karşılaştırmaları istenir **(E3.1)**. Taif yolculuğu dönemin şartları içinde açıklanır. Öğrencilerden bu konuda araştırma yaparak elde ettikleri bulguları analiz etmeleri istenir **(E3.6)**. Bu kapsamda öğrencilere bir makale veya rapor yazma görevi verilebilir. Yapılan çalışmalar; içinde içerik, ilişki kurma, özgünlük, dil ve anlatım ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Taif yolculuğu sırasında gerçekleşen hadiseler ayrıntılı bir şekilde incelenir. Bu kapsamda Hz. Peygamber'in Taif'te kaldığı süre içinde yaşadıkları, Mekke'ye dönüş yolunda çektiği sıkıntılar ve şehre girebilmek için gösterdiği çaba ele alınır. Taiflilerin tepkileri karşısında Hz. Peygamber'in metaneti ve affedici tutumu vurgulanır. Öğrencilerden kendi hayatlarında kararlı davrandıkları bir olay ya da durumu ve bu tutumun sonuçlarını arkadaşlarıyla paylaşmaları istenir **(D12.3)**. Hz. Peygamber'in Taif dönüşü yaptığı duaya değinilir. Öğrencilerden empati kurarak Hz. Peygamber'in niçin böyle bir tepkide bulunduğunu tahmin etmeleri ve zorluklar karşısında insanın nasıl bir tutum sergilemesi gerektiği konusunda mevcut duygu ve düşüncelerini değerlendirerek fikirlerini söylemeleri istenir **(E2.1, SDB1.3)**. Öğrencilerden Taiflilerin İslam davetine tepkilerinin dinî, siyasi, toplumsal ve ekonomik sebepleri hakkında çıkarım yapmaları istenir **(E3.1)**. Bu konu Sokrat semineri tekniğiyle işlenebilir. Öğrencilerden Taif yolculuğu sürecine dair elde ettikleri çıkarımı ifade etmeleri istenir. Bu kapsamda öğrenme günlüğü yazmaları istenebilir.

PH.10.1.2

Taiflilerle Müslümanlar arasında Taif yolculuğu ile başlayan ilişkiler kronolojik olarak ele alınır **(SBAB1.2)**. Bu kapsamda Taiflilerin Mekkeli müşriklerle iş birliği yapması, Huneyn Gazvesi, Taif'in muhasarası, Heyetler Yılı ve Taiflilerin İslam'ı kabul etmesi konuları aralarında ilişki kurularak işlenir. Taiflilerle Müslümanların ilişkileri ele alınırken kavram haritası tekniği kullanılabilir. Öğrencilerden bu süreçteki gelişmeler hakkında akıl yürüterek Taiflilerin İslam'ı kabul etme serüvenine dair ulaşılan çıkarımları tartışmaları ve tercih ettikleri çıkarımları gerekçeleriyle birlikte ifade etmeleri istenir **(E3.7)**. Bu kapsamda bir köşe yazısı yazmaları istenebilir. Köşe yazıları dereceleme ölçeğiyle değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Taiflilerin İslamlaşma sürecini kronolojik şekilde sıralayan bir olay çizelgesi hazırlamaları istenebilir. Bu çalışma; içinde veri toplama, ilişki kurma, özgünlük ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA**Zenginleştirme**

Öğrenciler; Sakiflilerin kültürlerini, inançlarını ve hayat tarzlarını temel kaynaklardan araştırmak için bir grup çalışması yapmaya yönlendirilebilir. Bu çalışma sırasında öğrencilerden genel ağdan veya kütüphaneden kaynak araştırması yapmaları, Sakiflilerle ilgili bilgi toplamaları ya da araştırdıkları konuda bir makale yazmaları istenebilir.

Destekleme

Öğrencinin kendi öğrenme hızında ilerleyebilmesi için "Hz. Peygamber Taif'e kiminle gitmiştir? Hz. Peygamber Taif'e niçin gitmiştir? Taifliler Hz. Peygamber'e nasıl davranmıştır?" soruları yöneltilecek verilen cevaplar tahtaya yazılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. ÜNİTE: PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞAHSİYET: HZ. EBU BEKİR

Bu ünite de Hz. Ebu Bekir'in şahsiyeti ve ailesine dair bilgi sahibi olunması; Hicret'teki yol arkadaşlığı yorumlanıp, tebliğ sürecinde üstlendiği rol özetlenerek Peygamber Efendimizle olan dostluğunun vurgulanması ve Müslümanların hayatına yapmış olduğu katkıların tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.3. Özetleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER E1.2. Bağımsızlık, E1.6. Seçicilik, E3.1. Muhakeme

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D4. Dostluk, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** TAB2. Okuma (TAB2.2. Anlam Oluşturma)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PH.10.2.1. Hz. Ebu Bekir'in kişilik özelliklerini yorumlayabilme

- Hz. Ebu Bekir'in kişilik özelliklerini inceler.
- Hz. Ebu Bekir'in kişilik özelliklerinin onun sosyal hayatına etkisini bağlamından kopmadan dönüştürür.
- Hz. Ebu Bekir'in kişilik özelliklerinin onun sosyal hayatına etkisini nesnel ve doğru bir şekilde yeniden ifade eder.

PH.10.2.2. Hz. Ebu Bekir'in çocukları ile ilgili bilgi toplayabilme

- Hz. Ebu Bekir'in çocukları ile ilgili bilgilere ulaşmak için kullanacağı araçları araştırır.
- Ulaştığı araçları kullanarak Hz. Ebu Bekir'in çocukları ile ilgili bilgileri bulur.
- Hz. Ebu Bekir'in çocukları ile ilgili ulaştığı bilgileri doğrular.
- Hz. Ebu Bekir'in çocukları ile ilgili ulaştığı bilgileri kaydeder.

PH.10.2.3. Hz. Ebu Bekir'in tebliğ sürecindeki rolünü özetleyebilme

- Hz. Ebu Bekir'in tebliğ sürecindeki rolü ile ilgili çözümleme yapar.
- Hz. Ebu Bekir'in tebliğ sürecindeki rolü ile ilgili sınıflandırma yapar.
- Hz. Ebu Bekir'in tebliğ sürecindeki rolünü yorumlar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Hz. Ebu Bekir'in Hayatı ve Şahsiyeti
Hz. Ebu Bekir'in Tebliğ Sürecindeki Rolü
Hz. Ebu Bekir'in Hicret'teki Yol Arkadaşlığı

Genellemeler

Hz. Ebu Bekir hem Hz. Peygamber hem de İslam toplumu için önemli bir şahsiyettir.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; öz değerlendirme formu, dereceli puanlama anahtarı, açık uçlu sorular ve eşleştirme soruları kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak rol oynama yöntemiyle Hz. Ebu Bekir'in hayatından bir bölümü canlandırmaları istenebilir. Yapılan çalışma; içinde veri toplama, verileri düzenleme, sahneleme ve özgünlük ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Hz. Ebu Bekir'in ilk Müslümanlardan biri olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Hz. Ebu Bekir'in İslam öncesindeki kişilik özelliklerinin ortaya konması için öğrencilere bir hadis, örnek olay ya da bulmaca verilebilir. Öğrencilerin bunlardan yararlanarak Hz. Ebu Bekir'in İslam öncesi kişilik özellikleri hakkında tahminde bulunmaları istenebilir.

Hz. Ebu Bekir'in İslam'a davet sürecindeki çabalarını anlatan bir metin okunarak, bu metinle ilgili sorular sorulup öğrencilerden Hz. Ebu Bekir'in tebliğ sürecinde nasıl bir rol üstlendiğini bulmaları istenebilir.

Köprü Kurma

Dostluk hakkında bir gazete haberi, okuma parçası ya da hikâye verilebilir. Öğrencilerden metnin ana fikrini bulmaları istenerek konu Türk dili ve edebiyatı dersi ile ilişkilendirilebilir. Hz. Ebu Bekir'in Hz. Peygamber'le yakın arkadaşlığı ile metnin ana fikri arasında bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PH.10.2.1

Hiz. Ebu Bekir'in hayatı ana hatlarıyla ele alınır. Hiz. Ebu Bekir'in kişisel özellikleri kapsamında cömertliği, tevazusu, hilmi, dürüstlüğü, edebi, ilmi, hafızası ve hitabeti vurgulanarak bunlarla ilgili örnekler verilir. Hiz. Ebu Bekir'in cömertliğine değinilirken dayanışmanın önemi vurgulanır. Öğrencilerden Hiz. Ebu Bekir'in cömertliğini ortaya koyan örnek bir olayı drama tekniğini kullanarak canlandırmaları istenebilir. Öğrencilerden bir yardım kampanyasına imkânları ölçüsünde destekte bulunarak bu davranışın onlara neler hissettirdiğini arkadaşlarıyla paylaşmaları istenir (**D20.2**). Öğrencilerin Hiz. Ebu Bekir'in kişilik özelliklerini hayatından verilen örnekler üzerinden incelemeleri sağlanır. Öğrencilerden Hiz. Ebu Bekir'in şahsiyetini oluşturan özelliklerin onun sosyal hayatına etkisini kendi cümleleriyle ve gerekçelendirerek ifade etmeleri istenir (**E3.1, SDB3.3**). Bu kapsamda bir deneme yazmaları istenebilir. Hiz. Ebu Bekir'in kişiliği konusundaki bilgileri ölçmek için açık uçlu sorular kullanılabilir.

PH.10.2.2

Hiz. Ebu Bekir'in ailesine ve çocuklarının isimlerine değinilir. Öğrenciler, Hiz. Ebu Bekir'in çocuklarından birini seçerek onun hakkında bilgi toplamakla görevlendirilir (**E1.6**). Öğrencilerin araştırma için kullanacakları aracı belirlemeleri sağlanır. Öğrencilerden seçtikleri konu hakkında bilgi toplamaları ve bu bilgileri doğrulayıp kaydetmeleri istenir. Öğrencilerin elde ettikleri bilgileri sınıfta sunmaları sağlanır (**E1.2, OB1**). Bu kapsamda öğrencilerin dijital sunum araçlarını kullanmaları istenebilir. Yapılan sunumlar yumruktan beşe tekniği ile değerlendirilebilir.

PH.10.2.3

Hiz. Ebu Bekir'in Müslüman olması ve İslam davetindeki çabaları kapsamında gizli ve açık davet dönemleri, ilk Müslümanlar, İslam davetine tepkiler, Habeşistan'a hicret, isra ve miraç, Akabe Biatleri konuları ele alınır. Hiz. Ebu Bekir'in gizli davet dönemindeki faaliyetlerine yönelik açık uçlu sorular kullanılabilir. Öğrencilere anlık dönütler verilir. Hiz. Ebu Bekir'in hicret yolculuğu için yaptığı hazırlıklar, hicret yolculuğu esnasında alınan tedbirler ve karşılaşılacak sorunlar için üretilen alternatif çözümler, Sevr Mağarası'nda yaşananlar ve Kuba'daki faaliyetler incelenir. Öğrencilerden olayların akışına göre hızlı kararlar vererek bunları uyu- layabilmenin önemini yorumlamaları istenir (**SDB3.2**). Hiz. Peygamber'in hicret yolculuğuna çıkmadan önce kendisinde bulunan emanetleri sahiplerine teslim etme gayretine değinilerek onun ahde vefa konusunda örnek olması ele alınır. Hiz. Ebu Bekir'in Hicret'teki yol arkadaşlığı, onun Hiz. Peygamber'e gösterdiği sadakat çerçevesinde ele alınır. Öğrencilerin "Dost kara günde belli olur." atasözünün verdiği mesajlar hakkında görüş alışverişinde bulunmaları sağlanır (**D4.1**). Öğrencilerden Hiz. Ebu Bekir'in Hicret'teki yol arkadaşlığına dair bilgilerini kullanarak Hicret'in aşamalarını göstermeleri istenir (**TAB2.2**). Bu kapsamda bir zihin haritası hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir. Hiz. Ebu Bekir'in katıldığı savaşlar, Hudeybiye Antlaşması'ndaki rolü, Tebük Seferi'ndeki cömertliği, hac emiri tayin edilmesi ve Hiz. Peygamber'in hastalık günlerinde Müslümanlara namaz kıldırması konuları ele alınır. Konular işlenirken kum saati tekniği kullanılabilir. Öğrencilerden Hiz. Ebu Bekir'in İslam davetine katkılarını dönemsel olarak sınıflandırmaları istenir (**E3.1**). Süreci değerlendirmek için eşleştirme soruları kullanılabilir. Hiz. Ebu Bekir'in Hiz. Peygamber'in vefatı sonrasındaki tutumuna değinilir. Öğrencilerden Hiz. Ebu Bekir'in tebliğ sürecindeki rolünü yorumlamaları istenir (**SDB2.1**). Bu kapsamda kısa bir metin yazmaları istenebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak rol oynama yöntemiyle Hiz. Ebu Bekir'in hayatından bir bölümü canlandırmaları istenebilir. Yapılan çalışma; içinde veri toplama, verileri düzenleme, sahneleme ve özgünlük ölçütlerinin bulunduğu dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerden Hz. Ebu Bekir'in en çok etkilendikleri kişilik özelliğini kendi hayatlarına nasıl uygulayabileceklerini anlatan bir metin yazmaları istenebilir.

Öğrencilerden iş birliği yaparak Hz. Ebu Bekir'in hayatını ve İslam davetine yaptığı katkıları ele alan bir sunum, grafik bilgi veya video hazırlamaları ve bunu dijital ortamda sunmaları istenebilir.

Öğrencilerden Hz. Ebu Bekir'in hayatından seçtikleri bir kesitten hareketle onun şahsiyetini yansıtan bir poster tasarlamaları; postere Hz. Ebu Bekir'in hangi özelliklerini vurguladıklarını, neden bu özellikleri seçtiklerini ve bu özelliklerin günümüzde nasıl hayata geçirilebileceğini yazmaları istenebilir.

Hz. Ebu Bekir'in hayatından bir bölümün canlandırılması için sanatsal yeteneğe ve teknik beceriye sahip öğrencilerden dönemi yansıtan kostümler tasarlayıp üretmeleri beklenebilir.

Destekleme Öğrencilerden öğretmenlerinin rehberliğinde Hz. Ebu Bekir'in hayatıyla ilgili bir kavram haritası hazırlamaları istenebilir. Bu kavram haritasına Hz. Ebu Bekir'in yaşadığı önemli olayların ve bu olaylar hakkında kısa açıklamaların yazılması beklenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. ÜNİTE: PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR HADİSE: BEDİR SAVAŞI

Bu ünite de askerî mücadeleyi gerektiren durumlar hakkında Kur'an-ı Kerim meallerine başvurulması, Müslümanlarla müşrikleri askerî alanda karşı karşıya getiren Bedir Savaşı'ndaki tarafların müşahade edilmesi ve Bedir Savaşı'nın İslam tarihindeki önemini idrak edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 22

**ALAN
BECERİLERİ**

DAB1. Temel Kaynakları Kullanma (DAB1.1. Kur'an-ı Kerim Meallerine Başvurma),
DAB4. Tefekkür (DAB4.1. Müşahade Etme, DAB4.5. İdrak Etme)

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E3.2. Odaklanma, E3.6. Analitiklik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.2. Esneklik, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D1. Adalet, D5. Duyarlılık

Okuryazarlık Becerileri

OB7. Veri Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.14. Yorumlama, MAB4. Veri ile Çalışma ve Veriye Dayalı Karar Verme (MAB4.4. Bulguları Yorumlama)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PH.10.3.1. Askerî mücadeleyi gerektiren durumlar konusunda Kur'an-ı Kerim meallerine başvurabilme

- Askerî mücadeleyi gerektiren durumlarla ilgili ayetlerin meallerini bulur.
- Askerî mücadeleyi gerektiren durumlarla ilgili ayetlerde geçen meşru savaş sebeplerini belirler.
- Askerî mücadeleyi gerektiren durumlarla ilgili ayetleri içeriklerine göre sınıflandırır.
- Askerî mücadeleyi gerektiren durumlarla ilgili ayetlerin mealleri doğrultusunda meşru savaş sebepleri hakkında çıkarım yapar.
- Askerî mücadeleyi gerektiren durumlarla ilgili ayetler doğrultusunda meşru savaş sebepleri hakkında yaptığı çıkarımı günlük hayatta kullanır.

PH.10.3.2. Bedir Savaşı'nın taraflarını müşahade edebilme

- Bedir Savaşı'nın tarafları hakkında merak ettiği özellikleri belirler.
- Bedir Savaşı'ndaki tarafların özellikleri hakkında sorular sorar.
- Bedir Savaşı'nın tarafları hakkında merak ettiği özellikleri inceler.
- Bedir Savaşı'nın tarafları hakkında çıkarım yapar.

PH.10.3.3. Bedir Savaşı'nın önemini idrak edebilme

- Bedir Savaşı'nın önemine dair tefekkür sürecini gözden geçirir.
- Bedir Savaşı'nın önemine dair çıkarım yapar.
- Bedir Savaşı'nın önemine dair çıkarımları değerlendirir.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Savaşa İzin Verilmesi
İlk Askerî Karşılaşma: Bedir Savaşı

Genellemeler

Bedir Savaşı, Arap Yarımadası'nda Müslümanlara itibar kazandıran bir savaştır.

ÖĞRENME KANITLARI (ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME)

Öğrenme çıktıları; dereceli puanlama anahtarı, açık uçlu sorular, çalışma yaprağı ve çoklu seçim soruları kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak iş birlikli çalışma yöntemiyle Bedir Savaşı'nı tüm yönleriyle ele alan bir broşür hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde veri toplama, verileri düzenleme, içerik ve doğruluk ölçütlerinin yer aldığı dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Bedir Savaşı'nın Medine Dönemi'nde gerçekleştiğini bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden Bedir Savaşı'nın Müslümanlar için taşıdığı öneme dair fikirlerini söylemeleri istenebilir.

Öğrencilere Medine Dönemi'nde nazil olan ve savaşıma izin veren ayetler ile Hicret'ten sonra yaşanan Bedir Savaşı arasında bağ kurmasına yönelik sorular sorulabilir.

Öğrencilere Bedir Savaşı ile ilgili merak ettikleri hususların neler olduğu sorulabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden Mehmet Akif Ersoy'un "Çanakkale Şehitlerine" isimli şiirinde Çanakkale'de savaşan askerlerle Bedir ashabı arasında ilişki kurmasının sebepleri hakkında görüş bildirmeleri istenerek farklı duygu, düşünce ve bakış açılarını anlamalarına imkân verilebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PH.10.3.1

Medine'ye hicretten sonra İslam toplumunun oluşma sürecinde gerçekleşen faaliyetler ele alınır. Bu kapsamda Hz. Peygamber'in Medine'de gerçekleştirdiği sosyal ve siyasi değişim vurgulanır. Mekkeli müşriklerin Hicret'ten sonra Müslümanlara karşı takındıkları tutumlar incelenir. Bu kapsamda münafıkların faaliyetlerine değinilir. Hz. Peygamber'in münafıklarla mücadele metodu incelenerek onun bu konudaki örnekliği ele alınır. Öğrencilerden belli bir plan dâhilinde sonuçları ön görerek hareket etmenin önemini yorumlamaları istenir **(SDB3.3)**. "Seriyye" ve "gazve" kavramları tanımlanır. Hz. Peygamber'in seriyye ve gazveleri hangi amaçlarla gerçekleştirdiği açıklanır. Bu kapsamda Hz. Peygamber'in barışa verdiği önem ve savaş hukukuna dair ilkeleri ele alınır. Öğrencilerin her türlü şiddetin önlenmesi konusunda kendilerine düşen sorumluluğu fark etmeleri sağlanır **(D5.1)**. Müslümanlara savaş izni verilmesine ve İslam hukukunda savaşı meşru kılan sebeplere değinilir. Konuyla ilgili bazı sure ve ayet bilgileri verilir. Öğrencilerden bu ayetlerin meallerini bulmaları, ayetleri içeriklerine göre tasnif etmeleri, savaşı gerekli kılan hususlar konusunda bir çıkarımda bulunmaları ve günümüzde savaşlara sebep olan durumları değerlendirerek bu konuda neler yapılabileceği ile ilgili görüş bildirmeleri istenir **(E3.6, SDB2.3)**. Hz. Peygamber'in gazvelerine ait istatistiksel bilgiler içeren bir grafik hazırlanır. Öğrencilerden bu grafiği yorumlamaları istenerek konu matematik disiplininin istatistiksel görsel yorumlama içeriğiyle ilişkilendirilir **(OB7, MAB4.4)**. Bu kapsamda çoklu seçim soruları kullanılabilir.

PH.10.3.2

Bedir Savaşı'nın sebebi ve tarafları ele alınır. Öğrencilerden taraflar hakkında merak ettikleri hususlara dair sorular sorarak orduların özelliklerini incelemeleri ve tarafların savaş öncesindeki durumu hakkında çıkarımda bulunmaları istenir **(E3.8)**. Savaş öncesinde her iki ordunun yapmış olduğu hazırlıklar ele alınır. Müslümanların yaptığı hazırlıklar kapsamında Hz. Peygamber'in ashabıyla yaptığı istişarelere değinilir. Bu bağlamda Hz. Peygamber'in istişareye verdiği önem çeşitli örnekler üzerinden ele alınır. Öğrencilerin istişare etmenin problemlerin farklı çözüm yollarını ortaya çıkardığını fark etmeleri sağlanır **(SDB3.2)**. Müslümanların savaş öncesinde azimli ve planlı bir şekilde hareket ettiklerine değinilir. Öğrencilerden Müslümanların savaş öncesinde yaptığı hazırlıkların sonuca etkisini yorumlamaları istenir **(KB2.14)**. Konuyla ilgili bilgi ve becerileri ölçmek için kısa cevaplı ve açık uçlu sorular ile doğru-yanlış sorularından oluşan bir çalışma yaprağı kullanılabilir.

PH.10.3.3

Bedir Savaşı'nın seyri ve sonuçları ayrıntılı bir şekilde ele alınır. Müşriklerin ve Müslümanların Bedir Savaşı sırasında içinde bulundukları durum incelenir. Konu işlenirken ilgili ayetlere yer verilir. Hz. Peygamber'in savaşta esir alınanlara uyguladığı insani muameleye değinilir. Öğrencilerden her durumda hukuka riayet etmenin önemini tartışmaları istenir **(D1.3)**. Öğrencilerden Bedir Savaşı'nda yaşananları tefekkür etmeleri, düşüncelerini gözden geçirerek Bedir Savaşı'nın önemiyle ilgili çıkarımda bulunmaları ve ulaştıkları çıkarımları dönemin şartlarını göz önüne alarak değerlendirmeleri istenir **(E3.2)**. Süreci değerlendirmek için açık uçlu sorular kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak iş birlikli çalışma yöntemiyle Bedir Savaşı'nı tüm yönleriyle ele alan bir broşür hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde veri toplama, verileri düzenleme, içerik ve doğruluk ölçütlerinin yer aldığı bütüncül dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilere Bedir Savaşıyla ilgili harita, zaman çizelgesi ya da grafik bilgi verilebilir. Öğrenciler, bu görsellerden yararlanarak savaşın seyrini canlandırmaya veya savaşın sonuçlarını tartışmaya teşvik edilebilir.

Öğrenciler, Bedir Savaşı'nın İslam tarihi açısından önemini ortaya koymak amacıyla farklı kaynaklardan araştırma yaparak kendi çıkarımlarını ifade etmeye yönlendirilebilir.

Destekleme Bedir Savaşı ile ilgili temel bilgileri içeren sorular sorularak öğrencilerin Bedir Savaşı'nın sebep ve sonuçlarını anlamalarına yönelik çalışmalar yapılabilir.

Öğrencilerin savaşın gelişimini takip etmelerine ve detayları öğrenmelerine imkân sağlamak için Bedir Savaşı'nı anlatan bir metin, harita, zaman çizelgesi, video veya animasyon kullanılabilir.

Öğrencilerden Bedir Savaşı'ndaki önemli olayları sıralamaları, savaşın taraflarını ve sonucunu ifade etmeleri istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. ÜNİTE: İLAHİ MESAJ

Bu ünite de ilk vahiy tecrübesi ve sonrasında yaşananların Peygamberimiz üzerindeki tesirinin çözümü lenmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 6

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.4. Çözümleme

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.13. Yapılandırma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PH.10.4.1. Hz. Peygamber'in ilk vahyi alma sürecini çözümleyebilme

- a) Hz. Peygamber'in ilk vahyi alma sürecine ilişkin unsurları belirler.
- b) Hz. Peygamber'in ilk vahyi alma sürecine dair unsurlar arasındaki ilişkileri belirler.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

İlk Vahiy

Hz. Peygamber'in İlk Vahye Tepkisi

Genellemeler

Allah'ın (cc) insanlığa son mesajı, Hz. Peygamber'e inzal olan ilk vahiy ile başlamıştır.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; öz değerlendirme formu, grup değerlendirme formu, dereceli puanlama anahtarı ve doğru-yanlış soruları kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Hz. Peygamber'in ilk vahiy tecrübesinde hissetmiş olabileceği duyguları ele alan bir deneme yazmaları istenebilir. Yapılan çalışma; içinde veri toplama, doğruluk, ilişki kurma ve anlatım ölçütlerinin yer aldığı dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin ilk vahyin Alak suresinin ilk ayetleri olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Hz. Peygamber'in ilk vahiy tecrübesiyle ilgili neler bildikleri sorulabilir.

Öğrencilerden peygamberlere vahyin hangi yollarla geldiğine dair bildiklerini anlatmaları istenebilir.

Öğrencilere sorular sorularak ilk vahiy konusunda öğrenmek istedikleri hususların neler olduğu tespit edilebilir.

Köprü Kurma

Kadir Gecesi'nin Müslümanlar için değeri konusunda öğrencilerin görüşleri alınarak ilk vahiy ile Kadir suresi arasında ilgi kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PH.10.4.1

Hz. Peygamber'in kırk yaşına doğru Hira'ya gitmeyi alışkanlık hâline getirmesi ve bunun muhtemel sebepleri ele alınır. Hz. Peygamber'in Hira'da geçirdiği sürece dair anekdotlara yer verilir. Hz. Peygamber'in bire bir gerçekleşen rüyalarına ve karşılaştığı bazı olağanüstü durumlara değinilir. Öğrencilerden bu süreçteki olaylar ile Hz. Peygamber'in ruhsal olarak vahye hazırlanması arasındaki ilişki hakkında görüş bildirmeleri istenir (**SDB2.1**). Bu kapsamda düşün-eşleş-paylaş tekniği kullanılabilir. Vahiy kavramı açıklanır. Diğer peygamberlere de vahiy gönderildiğine değinilir. İlk vahyin nazil oluşu ayrıntılı bir şekilde ele alınır. Öğrencilerden ilk vahiy süreciyle ilgili anahtar kavramlar seçmeleri ve olayın önemini ortaya koyan bir ürün hazırlamaları istenir (**D3.4, OB1**). Bu kapsamda bir düşünce haritası oluşturmaları istenebilir. Öğrencilere bu çalışmaları geliştirmeleri için öz güven duyguları desteklenerek dönütler verilir. Hz. Peygamber'in ilk vahiy geldiğindeki ruh hâli ve yaşadıklarını Hz. Hatice'yle paylaşması anlatılır. Hz. Hatice'nin Peygamber Efendimiz'e verdiği destek vurgulanır. Öğrencilerden hangi durumlarda arkadaşlarından destek belediklerini ifade ederek varsa buna dair hatıralarını paylaşmaları istenir (**D4.1**). Bu kapsamda Hz. Peygamber'in ahlaki özellikleri ele alınır. İlk vahyin gelişi ve sonrasında yaşananlara dair bilgileri ölçmek için doğru-yanlış soruları kullanılabilir. Öğrencilerden uygulanagelen ahlaki özelliklere odaklanarak ve kendi tecrübelerini göz önünde bulundurarak güvenilir ve iyi bir insan olmak için hangi özelliklere sahip olunması gerektiğini ortaya koymaları istenir (**E3.2, KB2.13, SDB2.3**). Bu konuda bir grup şiiri yazmaları istenebilir. Ortaya çıkan ürünler, öz ve grup değerlendirme formlarıyla değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Hz. Peygamber'in ilk vahiy tecrübesinde hissetmiş olabileceği duyguları ele alan bir deneme yazmaları istenebilir. Yapılan çalışma; içinde veri toplama, doğruluk, ilişki kurma ve anlatım ölçütlerinin yer aldığı dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerden Hz. Peygamber'i Hira'da tefekküre yönelten sebeplerden hareketle ahlaki kurallar ile toplumsal normlar arasındaki ilişkiyi araştırmaları, edindikleri bilgileri sentezlemeleri ve ahlaki kuralların toplumsal normlar açısından önemini ortaya koyan bir makale yazmaları istenebilir.

Destekleme

Öğrencilerin ilk vahiy sürecini takip etmelerini sağlamak için Hz. Peygamber'in bu süreçte yaşadığı olayları özetleyen bir metin, sunu ya da videodan yararlanılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

11. SINIF

1. ÜNİTE: PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞEHİR: MEDİNE

Bu ünite de Hicaz bölgesinin önemli şehirlerinden biri olan Medine ile bölgenin diğer şehirleri arasında mukayese yapılması, Medineliler ile Peygamberimiz arasında gerçekleşen Akabe Biatleri'nin anlaşılması, Medine'nin merkezleşme sürecinin özetlenip Müslümanların diğer kesimlerle kurduğu ilişkilerin müşahade edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 22

**ALAN
BECERİLERİ**

DAB4. Tefekkür (DAB4.1. Müşahade Etme, DAB4.2. Dinî Meseleleri Anlama),
DAB5. Dinî Delillere Başvurma (DAB5.2. Mukayese Yapma)

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB2.3. Özetleme

EĞİLİMLER

E3.1. Muhakeme, E3.7. Sistematiçlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB2.1. İletişim, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB6. Vatandaşlık Okuryazarlığı, OB8. Sürdürülebilirlik Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Coğrafya

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

KB2.8. Sorgulama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PH.11.1.1. Yesrib ile Hicaz bölgesinin diğer önemli şehirlerinin İslam öncesindeki durumlarını mukayese edebilme

- Yesrib, Mekke ve Taif'in İslam'dan önceki dönemde sahip olduğu özellikleri belirler.
- Yesrib, Mekke ve Taif'in İslam'dan önceki dönemde sahip olduğu özelliklere ilişkin benzerlikleri ortaya koyar.
- Yesrib, Mekke ve Taif'in İslam'dan önceki dönemde sahip olduğu özelliklere ilişkin farklılıkları ortaya koyar.
- Yesrib, Mekke ve Taif'in İslam'dan önceki dönemde sahip olduğu özellikler arasında ilişki kurar.
- Yesrib, Mekke ve Taif'in İslam'dan önceki dönemde sahip olduğu özellikler arasındaki benzerlik ve farklılıklara dayalı olarak çıkarım yapar.

PH.11.1.2. Akabe Biatleri'ni anlayabilme

- Akabe Biatleri'nin önemini fark eder.
- Biat kavramını tanımlar.
- Akabe Biatleri'ne götüren sebepleri açıklar.
- Akabe Biatleri'nin özelliklerini belirler.

PH.11.1.3. Medine'nin İslam devletinin merkezi olma sürecini özetleyebilme

- Medine'nin İslam devletinin merkezi olma süreci ile ilgili çözümleme yapar.
- Medine'nin İslam devletinin merkezi olma süreciyle ilgili sınıflandırma yapar.
- Medine'nin İslam devletinin merkezi olma sürecini yorumlar.

PH.11.1.4. Hz. Peygamber'in toplumun diğer kesimleriyle ilişkilerini müşahade edebilme

- Hz. Peygamber'in toplumun diğer kesimleriyle ilişkilerine dair merak ettiği hususları belirler.
- Hz. Peygamber'in toplumun diğer kesimleriyle ilişkileri hakkında sorular sorar.
- Hz. Peygamber'in toplumun diğer kesimleriyle ilişkileri hakkında merak ettiği hususları inceler.
- Hz. Peygamber'in toplumun diğer kesimleriyle ilişkilerine dair çıkarımda bulunur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Hicaz'ın Önemli Şehirlerinden Yesrib

Yesrib'den Medine'ye

İslam Devleti'nin Merkezi

Toplumun Diğer Kesimleriyle İlişkiler

Genellemeler

Yesrib'in Medine'ye dönüşmesi Hicret'ten sonra gerçekleşmiştir.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; dereceli puanlama anahtarı, karşılaştırma tablosu, çıkış kartı, anlam çözümleme tablosu, gözlem formu, yapılandırılmış grid, açık uçlu sorular ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak muahat konusunda tarihsel bir hikâye kurgulayıp yazmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde içerik, çözümleme, sınıflandırma, özgünlük, dil ve anlatım ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Medineli Müslümanların muhacirlere ev sahipliği yaptığını bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Hz. Peygamber'i ve Yesriblileri Akabe'de buluşturan sebepler hakkında neler bildikleri sorulabilir.

Öğrencilerden Müslümanları Medine'de bekleyen zorlukların neler olabileceğini tahmin etmeleri istenebilir.

Öğrencilerden Hicret sonrası Medine'de yaşanan sürece dair en çok merak ettikleri hususu bir soruyla tespit etmeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Kendileri veya yakın çevrelerinden biri umreye ya da hacca giden öğrencilerden oradaki ziyaret yerleri hakkında bildiklerini paylaşmaları istenebilir.

Medine şehri ile Mescid-i Nebevî'nin arşiv görüntüleri, güncel fotoğrafları veya videoları gösterilerek öğrencilerin o bölgedeki değişim ve gelişimle ilgili bilgi sahibi olmaları sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları PH.11.1.1

Yesrib'in tarihine ve coğrafi özelliklerine dair bilgiler verilir. Konu işlenirken fiziki haritalardan faydalanılır. Şehrin İslam öncesi dönemdeki dinî ve sosyal yapısı ile geçim kaynakları ele alınır. Bu kapsamda konu, coğrafya disiplininin ekonomik faaliyetleri etkileyen coğrafi faktörler içeriğiyle ilişkilendirilir. Hicaz'ın diğer önemli şehirleri Mekke ve Taif hakkında bilgi verilir. Öğrencilerden Yesrib, Mekke ve Taif şehirlerinin coğrafi, dinî ve sosyo-ekonomik olarak benzer ve farklı yönlerini belirlemeleri istenir **(E3.1)**. Bunun için karşılaştırma tablosu kullanılabilir. Öğrencilerden Yesrib, Mekke ve Taif'in özellikleri arasındaki ilişkiyi odaklı ve gayretli bir şekilde ele alarak bu şehirler arasındaki siyasi ve ticari ilişkilere dair çıkarımda bulunmaları istenir **(E3.7)**. Sürecin değerlendirilmesinde eşleştirme soruları kullanılabilir.

PH.11.1.2

Hicret'ten önce Müslümanların içinde bulunduğu duruma değinilir. Öğrencilerden Yesriblilerin İslam'la tanışmasının önemine dair görüş bildirmeleri istenir **(SDB2.1)**. Bu kapsamda çıkış kartı hazırlamaları istenebilir. Biat kavramı açıklanır. Akabe Biatleri'ne götüren sebeplere, biatlere katılanlara, biatlerin gerçekleşme sürecine ve biatlerde verilen sözlere dair bilgiler verilir. Yesriblilerin Hz. Peygamber'i himaye etme sözü vererek üstlendikleri sorumluluğa değinilir. Öğrencilerden bir kişinin sorumluluk almasının hangi motivasyona dayanabileceği konusunda tahminde bulunmaları istenir **(D16.3)**. Öğrencilerden Birinci ve İkinci Akabe Biatleri'nin özelliklerini listelemeleri istenir **(E3.7)**. Hicret süreci tüm yönleriyle ele alınır. Bazı Müslümanların hicret yolculuklarına değinilir. Hz. Peygamber'in hicret yolculuğu ana hatlarıyla ele alınır. Öğrencilerden Hicret'in sebepleri hakkında çıkarımlarda bulunmaları istenir **(KB2.8)**. Sürecin değerlendirilmesinde açık uçlu sorular kullanılabilir.

PH.11.1.3

Mescid-i Nebevi'nin inşası ve işlevleri, muahat, Medine Vesikası, Medine pazarının kurulması, ezan okumaya başlanması ve kıblenin değişmesi konuları ele alınır. Devletleşme süreciyle ilgili olarak Hudeybiye Antlaşması, İslam'a davet mektupları ve Heyetler Yılı'na kısaca değinilir. Muahat konusu işlenirken muhacirleri Medine'de bekleyen problemler, bunların çözümü için atılan adımlar ve şehirdeki mevcut imkânların muhacirlerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde planlanmasına yönelik faaliyetler belirtilir. Öğrencilerden ortaya çıkan problemlerin çözümünde sürdürülebilir adımlar atmanın önemini yorumlamaları istenir **(SDB3.3, OB8)**. Muhacir ve ensar arasındaki ilişkiler rol yapma tekniği ile canlandırılabilir. Yapılan çalışmalar gözlem formu ile değerlendirilebilir. Mescid-i Nebevi'nin işlevleri kapsamında Ashabıusuffe'ye değinilir. Muahat konusu işlenirken ensarın tutumu üzerinden dayanışma ve fedakârlıkta bulunmanın önemine değinilir. Öğrencilerden dayanışmaya olan ihtiyacın hangi durumlarda ön plana çıktığına dair gözlemlerini arkadaşlarıyla paylaşmaları istenir **(D20.2)**. Öğrencilerden Medine'ye hicretten sonra yaşanan gelişmeleri dinî, siyasi, sosyal ve ekonomik başlıkları altında sınıflandırmaları istenir **(E3.7)**. Bu kapsamda anlam çözümleme tablosu kullanılabilir. Öğrencilerden Medine'de yaşanan gelişmeleri dikkate alarak şehrin İslam devletinin merkezi olma sürecini kendi cümleleriyle ifade etmeleri istenir **(SDB2.1)**. Medine'ye hicretten sonraki gelişmelerle ilgili bilgileri ölçmek için yapılandırılmış grid kullanılabilir.

PH.11.1.4

Medine’de yaşayan Yahudi kabileleri hakkında bilgi verilir. Medine Vesikası’nın Yahudilerle ilgili maddeleri sıralanır. Din özgürlüğüyle ilgili madde üzerinden farklılıklara saygı duymanın önemine değinilir. Öğrencilerden farklı inanç ve kültürlerin bir arada barış içinde yaşamasını sağlayacak unsurların neler olduğu konusundaki görüşlerini paylaşmaları istenir (**OB6, D14.3**). Medine’de yaşayan Yahudilerle ilişkiler ele alınır. Hz. Peygamber’in münafıklara karşı tutumu hakkında bilgi verilir. Öğrencilerden Hz. Peygamber’in Medine’deki Yahudi ve münafıklarla ilişkilerine dair merak ettikleri hususlar hakkında sorular sorarak söz konusu ilişkileri incelemeleri, Hz. Peygamber’in Yahudi ve münafıklarla mücadele etmesinin sebeplerini ve bu amaçla kullandığı yöntemleri göz önüne alarak bir çıkarımda bulunmaları istenir (**E3.1, SDB3.3**). Öğrencilerin bu konudaki bilgileri açık uçlu sorular kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak muahat konusunda tarihsel bir hikâye kurgulayıp yazmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde içerik, çözümleme, sınıflandırma, özgünlük, dil ve anlatım ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA**Zenginleştirme**

Öğrencilerden İslam devletinin tesisi ve gelişimiyle ilgili bir zaman çizelgesi hazırlayıp sunmaları istenebilir.

Öğrencilerden Medine Sözleşmesi’nin metnini okuyarak bu metinden çıkarılabilecek ilkeleri belirlemeleri istenebilir.

Öğrencilerden İslam devletinin diğer toplumlarla ilişkilerini analiz eden bir makale yazmaları istenebilir.

Medine’nin toplumsal yapısını ele alan bir metin okunarak farklı kesimlerin bir arada yaşamasının koşulları hakkında bir tartışma zemini oluşturulabilir.

Öğrencilerden Hicaz’ın coğrafi, siyasi ve kültürel özelliklerini anlatan bir sunu, afiş veya kavram haritası hazırlamaları ve sunmaları istenebilir.

Destekleme

Öğrencilere Medine’nin İslam tarihi açısından önemini gösteren bir sunum izletilip konu görsel ve işitsel olarak desteklenebilir.

Öğrencilere Medine’nin önemi ile ilgili bir video izletilebilir. Konu hakkında sorular sorularak öğrencilerin konuyu kavramaları sağlanabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. ÜNİTE: PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞAHSİYET: HZ. ALİ

Bu ünite de Hz. Ali'nin hayatı hakkında çözümleme yapılarak onun tebliğ sürecindeki rolü çerçevesinde Peygamber Efendimiz'in ve Müslümanların hayatındaki yerinin ve öneminin idrak edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

**ALAN
BECERİLERİ** DAB4. Tefekkür (DAB4.5. İdrak Etme)

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.4. Çözümleme

EĞİLİMLER E3.1. Muhakeme, E3.7. Sistemati klik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PH.11.2.1. Hz. Ali'nin hayatı ve şahsiyetiyle ilgili bilgileri çözümleyebilme

- a) Hz. Ali'nin hayatı ve şahsiyetine dair unsurları araştırır.
- b) Hz. Ali'nin hayatı ve şahsiyetine dair unsurlar arasındaki ilişkileri belirler.

PH.11.2.2. Hz. Ali'nin tebliğ sürecindeki rolünü idrak edebilme

- a) Hz. Ali'nin tebliğ sürecindeki rolüne dair tefekkür sürecini gözden geçirir.
- b) Hz. Ali'nin tebliğ sürecindeki rolü hakkında çıkarım yapar.
- c) Hz. Ali'nin tebliğ sürecindeki rolüyle ilgili çıkarımları değerlendirir.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Hz. Ali'nin Hayatı ve Şahsiyeti

Hz. Ali'nin Tebliğ Sürecine Katkıları

Genellemeler

Hz. Ali'nin çocukluğundan itibaren üstlenmiş olduğu görev ve sorumluluklar, onu Hz. Peygamber'in hayatında önemli bir konuma yükseltmiştir.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; tanılayıcı dallanmış ağaç, dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu ve çalışma yaprağı kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Hz. Ali'nin tebliğ sürecindeki rolünü anlatan bir blog yazısı yazmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde bilgi toplama, yorumlama, içerik, özgünlük, dil ve anlatım ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Hz. Ali'nin Peygamber Efendimiz'in akrabası olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Hz. Ali ile Hz. Peygamber arasındaki akrabalık bağı hakkında neler bildikleri sorulabilir.

Öğrencilere "Allah'ın Aslanı" lakabının kendilerine neleri çağrıştırdığı sorulabilir.

Öğrencilerden Hz. Ali'nin hayatı ve kişilik özellikleriyle ilgili merak ettikleri hususları listelemeleri istenebilir.

Hz. Ali'nin İslam'a davet sürecine yapmış olduğu katkılara yönelik bir anekdot paylaşılıp, öğrencilerden buna dayanarak Hz. Ali'nin kişilik özellikleri hakkında tahminde bulunmaları istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere Hz. Ali'nin Müslüman olma süreci ve İslam davetine katkıları bağlamında kişilik özellikleriyle ilgili sorular sorularak Hz. Ali'nin kişiliği ile onun günümüzde gençler için bir rol model olarak görülmesini sağlayacak motivasyon arasında bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları PH.11.2.1

Hz. Ali'nin çocukluk yıllarında Hz. Peygamber'in hanesine katılması, Müslüman olması, Hz. Fatıma ile evlenmesi, çocukları, Hz. Peygamber'in vefatında teçhiz ve tekfin işlerinde yer alması ve halife olması konuları ele alınır. Öğrencilerden Hz. Ali'nin Peygamber Efendimiz'in hanesine katılması ile İslam'ı kabul etmesi, Ehlibeyt'ten olması ile Hz. Peygamber'in teçhiz ve tekfin işlerini üstlenmesi arasındaki ilişkileri belirlemesi istenir **(E3.1)**. Bu kapsamda düşün-eşleş-paylaş tekniği kullanılabilir. Hz. Ali'nin çocukları konusu işlenirken Hz. Peygamber'in torunlarıyla ilişkilerine dair örnekler verilir. Öğrencilerden bu örneklerden hareketle görüş alışverişinde bulunarak Peygamber Efendimiz'in çocuklarla iletişimde dikkat ettiği hususları listelemeleri istenir **(OB1, SDB2.1)**. Bu kapsamda çember tekniği kullanılabilir. Hz. Ali'nin kişilik özelliklerinden bahsedilirken ilmî şahsiyeti, cesareti ve kahramanlığı hayatından seçilen örneklerle ilişkilendirilerek verilir. Öğrencilerden Hz. Ali'nin özellikleriyle ilgili bir örnek olayı drama tekniğini kullanarak canlandırmaları istenebilir. Öğrencilerin bilgi ve becerileri, tanılayıcı dallanmış ağaç kullanılarak ölçülebilir.

PH.11.2.2

Hz. Ali'nin çocukluk döneminde tanık olduğu gizli ve açıktan davet yılları işlenir. Hz. Peygamber'in hicret yolculuğu ele alınır ve Hz. Ali'nin bu süreçte üstlendiği sorumluluklara değinilir. Hz. Ali'nin bu sorumlulukları eksiksiz bir şekilde yerine getirirken özverili davrandığı belirtilir. Öğrencilerden üstlendikleri görevleri yerine getirirken hangi zorluklarla karşılaştıkları ve bunları nasıl aştıkları hususunda tecrübelerini paylaşmaları istenir **(D16.3)**. Hicret'ten sonra Hz. Ali'nin katıldığı ve sancaktarlık görevi üstlendiği seriyye ve gazveler hakkında bilgi verilir. Bu kapsamda Bedir, Uhud ve Hendek Savaşları işlenir. Öğrencilerden Hz. Ali'nin faaliyetlerini bütüncül bir şekilde ele alıp, düşüncelerini gözden geçirerek, onun tebliğ sürecine sağladığı katkılar hakkında çıkarımda bulunmaları ve ulaştıkları çıkarımları dönemin şartlarını göz önüne alarak değerlendirmeleri istenir **(E3.7)**. Hz. Ali'nin tebliğ sürecindeki rolüyle ilgili bilgi ve becerileri ölçmek için boşluk doldurma ve eşleştirme sorularından oluşan bir çalışma yapılabılır.

Öğrencilerden performans görevi olarak Hz. Ali'nin tebliğ sürecindeki rolünü anlatan bir blog yazısı yazmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde bilgi toplama, yorumlama, içerik, özgünlük, dil ve anlatım ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerden Hz. Ali'nin hayatıyla ilgili temel kaynaklardan yararlanarak, bir zaman çizelgesi hazırlayıp sunmaları istenebilir.

Öğrencilerden Hz. Ali'nin İslam davetine katkıları hakkında açık uçlu, analitik ve yorum gerektiren sorular oluşturmaları istenebilir. Öğrencilerin hazırladıkları soruları arkadaşlarıyla paylaşmaları ve sorular üzerinde tartışmaları sağlanabilir.

Öğrencilerden Ehlibeyt'i konu alan bir sunu veya grafik bilgi hazırlamaları istenebilir.

Öğrencilerden Türk kültürünün önemli bir unsuru olan Hz. Ali cenknameleri hakkında bilgi toplamaları, metinlerin içeriği ile ilgili bilgileri kaydedip, özetleyerek paylaşmaları ve Hz. Ali'nin kahramanlığının toplumsal etkilerini müzakere etmeleri istenebilir.

Destekleme

Öğrencilerden Hz. Ali'nin hayatını anlatan bir metin okumaları ve metinde geçen önemli olayları kronolojik olarak sıralamaları istenebilir.

Öğrencilere Hz. Ali'nin Hz. Peygamber'le kurduğu iletişimi, ona olan sevgi ve bağlılığını içeren bir metin okunabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. ÜNİTE: PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR HADİSE: MEKKE'NİN FETHİ

Bu ünite Mekke'nin fethine giden sürecin yapılandırılması, Peygamberimizin fetih sonrasında sergilemiş olduğu tutum hakkında sentez yapılması ve Mekke'nin fethinin İslam tarihi açısından öneminin müşahade edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 22

ALAN BECERİLERİ DAB4. Tefekkür (DAB4.1. Müşahede Etme)

KAVRAMSAL BECERİLER KB2.13. Yapılandırma, KB2.20. Sentezleme

EĞİLİMLER E3.1. Muhakeme, E3.4. Gerçeği Arama, E3.7. Sistematiçlik

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme), SDB2.2. İş Birliğı, SDB3.2. Esneklik

Değerler D6. Dürüstlük, D10. Mütevazılık

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

-

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

-

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PH.11.3.1. Mekke'nin fethine giden süreci yapılandırabilme

- a) Mekke'nin fethine giden süreci inceleyerek nedensel ilişkiler ortaya koyar.
- b) Mekke'nin fethine giden süreçle ilgili kendi öz bilgisi ile elde ettiği ilişkilere dayalı unsurlardan uyumlu bir bütün ortaya koyar.

PH.11.3.2. Hz. Peygamber'in Mekke'nin fethi sırasındaki tutumu konusunu sentezleyebilme

- a) Hz. Peygamber'in Mekke'nin fethi sırasındaki tutumu hakkında bilgileri araştırır.
- b) Hz. Peygamber'in Mekke'nin fethi sırasındaki tutumuyla ilgili bilgiler arasında ilişki kurar.
- c) Hz. Peygamber'in Mekke'nin fethi sırasındaki tutumuyla ilgili bilgileri birleştirerek özgün bir bütün oluşturur.

PH.11.3.3. Mekke'nin fethinin sonuçlarını müşahade edebilme

- a) Mekke'nin fethinin sonuçları hakkında merak ettiği hususları belirler.
- b) Mekke'nin fethinin sonuçları hakkında sorular sorar.
- c) Mekke'nin fethinin sonuçları hakkında merak ettiği hususları inceler.
- ç) Mekke'nin fethinin sonuçlarına dair çıkarımda bulunur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Mekke'nin Fethini Hazırlayan Süreç
Mekke'nin Fethi
Mekke'nin Fethinin İslam Tarihi Açısından Önemi

Genellemeler

Mekke'nin fethi, Hicaz'da Müslümanların hâkimiyetini tesis eden bir dönüm noktasıdır.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; 3-2-1 kartı, çıkış kartı, kavram haritası ve dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Mekke'nin fetih sürecini gösteren bir grafik bilgi hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde bilgi toplama, analiz, sonuçların değerlendirilmesi, özgünlük, sunum ve ifade becerileri ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Mekke'nin önemli bir şehir olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Mekke'nin tarihi ve Müslümanlar için önemine dair sorular yöneltilerek öğrencilerin mevcut bilgileri ölçülebilir.

Öğrencilere Mekke'nin fethiyle ilgili ne bilmek istedikleri ve bunu niçin öğrenmek istedikleri sorulabilir.

Fetih suresinin ilk ayetinin meali verilerek öğrencilerden ayette geçen "apaçık bir fetih" ifadesiyle ne kastedildiği hakkında tahminde bulunmaları istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilere Nasr suresinin ilk iki ayetindeki "Allah'ın yardımı gelip, fetih gerçekleştiğinde ve insanların akın akın Allah'ın dinine girdiğini gördüğünde" ifadeleri ile Mekke'nin fethi arasındaki ilgi hakkında sorular sorularak Nasr suresi ile Mekke'nin fethi arasında bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PH.11.3.1

Mekke'nin fethine giden süreç kapsamında Hudeybiye Antlaşması ve Hayber'in fethi konuları işlenir. Hudeybiye Antlaşması; antlaşmaya götüren süreç, antlaşmanın şartları ve sonuçları bakımından ele alınır. Antlaşmaya götüren süreç kapsamında müşriklerin uzlaşmaz tavrı üzerine Hz. Peygamber'in savaşımaya karar vermesine değinilir. Öğrencilerden alternatif çözüm yolları üretmenin önemine dair düşüncelerini paylaşmaları istenir **(SDB3.2)**. Hz. Peygamber'in antlaşmanın şartlarına uyduğu vurgulanır. Öğrencilerden her koşulda doğru davranışlar sergilemenin önemini tartışmaları istenir **(D6.2, SDB2.2)**. Hayber'in fethi ve sonuçları ele alınır. Öğrencilerin Hudeybiye Antlaşması'nın ve Hayber'in fethinin sonuçları ile Mekke'nin fethi arasındaki nedensel ilişkileri incelemeleri sağlanır. Öğrencilerden Mekke'nin fethine giden süreçteki gelişmeleri gözden geçirerek bu gelişmelerin fetihteki etkisine dair bir çıkarımda bulunmaları istenir **(E3.1)**. Bu çıkarımları içeren bir deneme yazmaları istenebilir. 3-2-1 kartı kullanılarak öğrencilerin Mekke'nin fethine giden süreçle ilgili bilgi ve becerileri ölçülebilir.

PH.11.3.2

Hz. Peygamber'in Mekke'nin fethi öncesinde belli bir plan dâhilinde hareket ederek yaptığı hazırlıklar ele alınır. Öğrencilerden belli bir hedefe ulaşabilmek için planlama yaparken nelere dikkat ettiklerini arkadaşlarıyla paylaşmaları istenir **(SDB1.2)**. Mekke'nin fethinde ve sonrasında yaşanan gelişmeler ayrıntılarıyla işlenir. Bu kapsamda Hz. Peygamber'in Mekkelilere eman vermesi, komutanlarına mecbur kalmadıkça savaşmalarını emretmesi, genel af ilan etmesi, Kâbe'yi putlardan temizlemesi konularına yer verilir. Öğrencilerden bu konular arasında ilişki kurarak ve parçaları birleştirerek Hz. Peygamber'in amacını ortaya koymaları istenir **(E3.7, OB1)**. Bu konuya yönelik çıkış kartı hazırlamaları istenebilir. Muzaffer bir komutan olarak Mekke'ye giren Hz. Peygamber'in mütevazı davranışları vurgulanır. Öğrencilerden gösteriştenden uzak tavırlar sergilediklerinde nasıl tepkiler aldıklarını arkadaşlarıyla paylaşmaları istenir **(D10.2)**. Öğrencilerden Mekke'nin fethiyle ilgili bir kavram haritası oluşturmaları istenebilir. Öğrencilere çalışmalarını geliştirmelerine yönelik dönütler verilir.

PH.11.3.3

Mekke'nin fethinden sonra yaşanan gelişmelerden Huneyn Savaşı, Taif'in muhasarası, Tebuk Seferi ve Heyetler Yılı konuları ele alınır. Öğrencilerden Mekke'nin fethinin sonuçlarına dair merak ettikleri hususlar hakkında sorular sorarak fetihten sonraki süreci incelemeleri ve Mekke'nin fethinin İslam tarihi açısından önemine dair çıkarımda bulunmaları istenir **(E3.4)**. Bu aşamada çember tekniği kullanılabilir. Verilen cevaplar öğretmen tarafından değerlendirilerek öğrencilere anlık dönütler verilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Mekke'nin fetih sürecini gösteren bir grafik bilgi hazırlamaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde bilgi toplama, analiz, sonuçların değerlendirilmesi, özgünlük, sunum ve ifade becerileri ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

İstekli öğrenciler, Mekke'nin fethi ile ilgili bazı olayları canlandırmak için drama etkinliği planlamaya ve bunu uygulamaya teşvik edilebilir.

Öğrenciler, Mekke'nin fethinin İslam tarihi açısından önemini tartışmak için gruplara ayrılabilir. Her gruptan Mekke'nin fethinin Müslümanları ve İslam coğrafyasını nasıl etkilediğini araştırmaları ve edindikleri bilgileri sunmaları istenebilir.

Destekleme Öğrencilerden Mekke'nin fethinden önce yaşanan olayları, anlaşmaları ve savaşları kronolojik olarak sıralamaları istenebilir.

Öğrencilere Mekke'nin fethinin nasıl gerçekleştiğini, fetih sürecinde hangi stratejilerin kullanıldığını ve fethin sonuçlarının neler olduğunu anlatan bir sunum izletilebilir.

Öğrencilerin zorlandıkları konularda onlara destek olmaya yönelik olarak tutor destekli öğrenme yöntemi için gerekli ortam hazırlanabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. ÜNİTE: İLAHİ BİR TESELLİ

Bu ünite de isra ve miraç mucizelerine verilen tepkilerin eleştirel düşünceyle sorgulanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 6

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB3.3. Eleştirel Düşünme

EĞİLİMLER E3.10. Eleştirel Bakma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D4. Dostluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PH.11.4.1. İsra ve miraç hadiselerine verilen tepkilerle ilgili eleştirel düşünebilme

- İsra ve miraç hadiselerine verilen tepkileri sorgular.*
- Sorguladığı tepkilerle ilgili akıl yürütür.*
- İsra ve miraç hadiselerine verilen tepkilere dair akıl yürütmeye ulaştığı çıkarımları yansıtır.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

İsra ve Miraç

İsra ve Miraç Hadiselerine Verilen Tepkiler

Genellemeler

İsra ve miraç hadiseleri, Hz. Peygamber Dönemi'ndeki Müslümanlar için bir imtihan vesilesi olmuştur.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; açık uçlu sorular ve dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak isra ve miraç hadiselerine verilen tepkilerle ilgili blog yazısı (ağ günlüğü) yazmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde içerik, özgünlük, eleştirel düşünme, dil ve anlatım ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Hüzün Yılı hakkında öğrencilerin bilgi sahibi oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere mucize kavramının kendilerine neleri çağrıştırdığı sorulabilir.

Öğrencilere miraç hadisesine dair en çok merak ettikleri hususun ne olduğu sorulabilir.

Köprü Kurma

Miraç Kandili'ne verilen değer ile miraç hadisesinin önemi arasında bağ kurulabilir.

Namaz ibadeti ile miraç arasındaki ilgiye dikkat çekilebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PH.11.4.1

İsra ve miraç hadiseleri ana hatlarıyla ele alınır. İsra ve miracın Hz. Peygamber için önemi ve miraçta teşri kılınan hükümlere değinilir. İsra ve miraç hadiselerine kimlerin, nasıl tepkiler verdiğine dair örnekler verilir. Hz. Ebu Bekir'in verdiği tepki ele alınırken onun Hz. Peygamber'e olan desteği vurgulanır. Öğrencilerden arkadaşlarıyla dayanışma içinde olmanın önemini yorumlamaları istenir (D4.1). Bu aşamada açık uçlu sorularla öğrencilerin bilgileri ölçülebilir. Öğrencilerden eleştirel bir bakış açısıyla isra ve miraç hadiselerine verilen tepkilerin nedenlerini sorgulamaları, konu hakkında akıl yürüterek ulaştıkları yargıyı gerekçeleriyle birlikte paylaşmaları istenir (E3.10, SDB3.3, OB1). Bu konu işlenirken kar topu (piramit) tekniği kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak isra ve miraç hadiselerine verilen tepkilerle ilgili blog yazısı (ağ günlüğü) yazmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde içerik, özgünlük, eleştirel düşünme, dil ve anlatım ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA**Zenginleştirme**

Meraklı ve girişken öğrencilerden isra ve miraç konularıyla ilgili alanında uzman bir kişiyle dijital platformda iletişim kurarak ya da yüz yüze görüşerek röportaj yapmaları istenebilir. Öğrenciler, bu görüşmeden elde ettikleri bilgileri arkadaşlarıyla paylaşarak müzakere etmeye teşvik edilebilir.

Miraç olayına müşriklerin verdikleri tepkiler hakkında öğrencilerden RAFT tekniği ile bir metin oluşturmaları istenebilir.

Destekleme

Öğrencilere isra ve miraç hadiseleriyle ilgili kavramları ve bu hadiselerden çıkarılabilecek mesajları gösteren bir akış şeması verilebilir.

İsra ve miraçla ilgili bir metin okunur ve öğrencilerden bir yansıtma metni yazması istenebilir. Yazılan metin üzerinden öğrencilere yönlendirici sorular sorulup konunun pekiştirilmesi sağlanabilir.

Miraç hadisesine verilen tepkilerle ilgili bilgisayar destekli öğretim tekniklerinden yararlanılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

12. SINIF

1. ÜNİTE: PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞEHİR: KUDÜS

Bu üniteye peygamberler şehri Kudüs'ün tarihî öneminin idrak edilmesi; Mescid-i Aksa, Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevi arasında mukayese yapılarak benzerlik ve farklılıklarının tespit edilmesi; Kudüs'ün İslam tarihi açısından öneminin müşahede edilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 22

**ALAN
BECERİLERİ**

DAB4. Tefekkür (DAB4.1. Müşahede Etme, DAB4.5. İdrak Etme),
DAB5. Dinî Delillere Başvurma (DAB5.2. Mukayese Yapma)

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

-

EĞİLİMLER

E3.1. Muhakeme, E3.7. Sistematiiklik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB2.1. İletişim, SDB2.2. İş Birliği

Değerler

D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Tarih

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

-

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PH.12.1.1. Kudüs'ün tarihî önemini idrak edebilme

- a) Kudüs'ün tarihî önemine dair tefekkür sürecini gözden geçirir.
- b) Kudüs'ün tarihî önemine dair çıkarım yapar.
- c) Kudüs'ün tarihî önemine dair çıkarımları değerlendirir.

PH.12.1.2. Mescid-i Aksa, Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevi arasında mukayese yapabilme

- a) Mescid-i Aksa, Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevi'nin özelliklerini belirler.
- b) Mescid-i Aksa, Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevi'nin özelliklerine ilişkin benzerlikleri ortaya koyar.
- c) Mescid-i Aksa, Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevi'nin özelliklerine ilişkin farklılıkları ortaya koyar.
- ç) Mescid-i Aksa, Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevi'nin özellikleri arasında ilişki kurar.
- d) Mescid-i Aksa, Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevi'nin özellikleri arasındaki benzerlik ve farklılıklara dayalı olarak çıkarım yapar.

PH.12.1.3. Kudüs'ün İslam tarihi açısından önemini müşahade edebilme

- a) Kudüs'ün İslam tarihindeki yeriyle ilgili merak ettiği hususları belirler.
- b) İslam tarihinde Kudüs'le ilgili gelişmeler hakkında sorular sorar.
- c) İslam tarihinde Kudüs'le ilgili gelişmeler hakkında merak ettiği hususları inceler.
- ç) Kudüs'ün İslam tarihindeki önemi hakkında çıkarım yapar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Peygamberler Şehri Kudüs
İslam'ın İlk Kiblesi Mescid-i Aksa
İslam Tarihinde Kudüs

Genellemeler

Tarih boyunca pek çok peygamberin yaşadığı Kudüs, mukaddes bir şehirdir.

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; anlam çözümleme tablosu, bilgi kartı, dereceleme ölçeği ve kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kudüs'ün İslam kültüründeki yansımalarına yönelik sanatsal ve kültürel eserleri incelemeleri ve bu eserlere ait özellikleri kaydetmeleri istenebilir. Yapılan çalışmalar kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME

YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Peygamberimizin miraç yolculuğundaki duraklardan birinin Mescid-i Aksa olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Kudüs şehri ile ilgili kısa bir video izletilip, öğrencilerin bu videodan edindikleri izlenimlerini varsa önceki bilgileriyle harmanlayarak paylaşımları istenebilir.

Öğrencilerin Kudüs şehriyle ilgili bilinç düzeyi, soru cevap yöntemiyle belirlenebilir.

Öğrencilerden Kudüs'ün Müslümanlar için önemi hakkında bir gazete manşeti belirlemeleri istenebilir.

Öğrencilerden Kudüs konusunda özellikle hangi alanlarda bilgi eksikliği duyduklarını söylemeleri istenebilir.

Köprü Kurma Müslümanların ilk kiblesinin neresi olduğu sorularak öğrencilerin Mescid-i Aksa üzerinden Kudüs şehriyle bağ kurması sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları PH.12.1.1

Kudüs'ün tarihi Hz. İbrahim'den itibaren ele alınır. Konu işlenirken haritalardan faydalanılır. Kudüs'te yaşamış olan peygamberlere ve onların tevhit mücadelelerine değinilir. Öğrencilerden grup çalışması yaparak Yahudiler ve Hristiyanların Kudüs'teki kutsal mekânlarını araştırmaları ve şehrin bu din mensupları açısından önemini içeren bir rapor hazırlamaları istenir (**SDB2.2**). Kudüs'ün tarih boyunca farklı devletlerin hâkimiyetine girmesi ele alınır. Öğrencilerden Kudüs'ün kutsal bir şehir olması ile büyük devletlerin orada hâkimiyet kurmaya çalışması arasındaki ilişki hakkında tefekkür etmeleri ve konuyu tüm yönleriyle ele alıp, düşüncelerini gözden geçirerek Kudüs'ün önemi hakkında çıkarımda bulunmaları istenir (**E3.7**). Bu konuda bir köşe yazısı yazmaları istenebilir. Köşe yazıları dereceleme ölçüğüyle değerlendirilebilir. Öğrencilerden Kudüs'ün Yahudiler, Hristiyanlar ve Müslümanlar için taşıdığı önemi göz önüne alarak ulaştıkları çıkarımları değerlendirmeleri istenir (**E3.1**).

PH.12.1.2

Mescid-i Aksa'nın inşası ve günümüze kadar geçirdiği değişimler ele alınır. Yahudiler, Hristiyanlar ve Müslümanlar açısından önemi belirtilir. Mescid-i Aksa'nın Müslümanlar için önemi kapsamında isra ve miraç hadiselerine ve Kudüs'ün Hz. Peygamber'in hayatındaki yerine değinilir. Mescid-i Haram'ın inşa edilmesinden Mekke'nin fethine kadar geçen süreçteki önemi ele alınır. Müslümanların kiblesi olan Mescid-i Haram'ın Mekke'nin fethiyle birlikte tevhidin merkezi olduğu vurgulanır. Öğrencilerin İslam tarihi boyunca Müslüman devletlerin Mescid-i Haram'a gösterdiği özenin somut göstergelerini fark etmeleri sağlanır (**OB5**). Bu kapsamda öğrenme galerisi tekniği kullanılabilir. Mescid-i Nebevi'nin inşa edilme sürecine değinilir ve o dönemdeki İslam toplumu için önemi ortaya konur. İslam tarihi boyunca Müslüman devletlerin Mescid-i Nebevi ile ilgili çalışmalarına değinilir. Öğrencilerden gayretli bir şekilde çalışarak Mescid-i Aksa, Mescid-i Haram ve Mescid-i Nebevi'nin benzer ve farklı özelliklerini listelemeleri ve bu özellikler arasında ilişki kurarak bu mabetlerin dinî ve toplumsal etkileri hakkında çıkarımda bulunmaları istenir (**E3.1**). Bu konudaki bilgileri ölçmek için anlam çözümleme tablosu kullanılabilir.

PH.12.1.3

Kudüs'ün İslam tarihi açısından önemli bir şehir olduğu belirtilir. Şehrin Hz. Ömer zamanında gerçekleşen fethi ele alınır. Fetihten sonra şehirde gerçekleştirilen faaliyetlere değinilir. Osmanlı Dönemi'ne kadar Kudüs'e hâkim olan Müslüman devletlere değinilir ve burada gerçekleştirdikleri imar faaliyetleri ele alınır. Kudüs'ü ele geçirmek için düzenlenen Haçlı seferlerine değinilir. Osmanlı Devleti'nin Kudüs'ü hâkimiyeti altına alması ve uzun süre barış içinde yönetmesi ele alınır. Öğrencilerden millî kimlik kazanmada tarihini bilmenin önemini yorumlamaları istenir (**D19.2**). Bu kapsamda konular, tarih disiplininin Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan süreçte meydana gelen önemli askerî mücadeleler içeriğiyle ilişkilendirilir. Kudüs'ün Osmanlı hâkimiyetinden çıkmasından günümüze kadar geçen tarihî süreç özetlenir. Öğrencilerden İslam tarihinde Kudüs'le ilgili gelişmeler hakkında merak ettiklerine dair sorular sorarak konuyu incelemeleri ve Kudüs'ün İslam tarihi açısından önemine dair çıkarımlarda bulunmaları istenir (**E3.8, SDB2.1**). Bu kapsamda zıt panel tekniği kullanılabilir. Süreç, bilgi kartları kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Kudüs'ün İslam kültüründeki yansımalarına yönelik sanatsal ve kültürel eserleri incelemeleri ve bu eserlere ait özellikleri kaydetmeleri istenebilir. Yapılan çalışmalar kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerden Kudüs'te yaşamış peygamberler, Kudüs'te yaşanmış olaylar ya da Kudüs'ün peygamberler için önemi konularında araştırma yapmaları ve elde ettikleri bilgileri sunum, poster veya video şeklinde sunmaları istenebilir.

Öğrencilerden Kudüs'ün önemini ortaya koyan olaylar hakkında zaman çizelgesi, broşür veya grafik bilgi hazırlayıp kısa bilgiler vermeleri istenebilir.

Öğrencilerden Kudüs'ün bugünkü sorunlarını araştırarak konuyla ilgili bir makale yazmaları istenebilir.

Öğrencilerden örnek olay veya problem çözme yöntemlerini kullanarak Kudüs'le ilgili sorunları tasnif etmeleri ve bu sorunlara akıl yürütme yoluyla çözüm önerileri sunmaları istenebilir.

Öğrencilerden Kudüs'le ilgili yarım bırakılmış bir hikâyeyi tamamlamaları istenebilir.

Destekleme

Öğrencilere Mescid-i Aksa sınırları içinde bulunan önemli yapıları gösteren bir görsel, video ya da grafik bilgi üzerinden yönlendirici sorular sorulabilir ve onlardan bu yapıların isimlerini söylemeleri istenebilir.

Öğrencilerin bilgi eksikliğini belirleyip tekrar çalışması yapmak için Kudüs'le ilgili kelime ilişkilendirme testi uygulanabilir.

ÖĞRETMEN

YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. ÜNİTE: PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞAHSİYET: HZ. AİŞE

Bu ünite de Hz. Aişe'nin hayatı ve şahsiyetine dair bilgiler ortaya konularak onun Peygamber Efendimiz'in hayatındaki yerinin sentezlenmesi, Hz. Aişe'nin ilmi yönü ele alınarak onun kadınların eğitiminde üstlendiği rolün yorumlanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 18

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.14. Yorumlama, KB2.20. Sentezleme

EĞİLİMLER E3.3. Yaratıcılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D2. Aile Bütünlüğü, D3. Çalışkanlık, D15. Sevgi

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PH.12.2.1. Hz. Aişe'nin Peygamber Efendimiz'in hayatındaki yerini sentezleyebilme

- Hz. Aişe'nin Peygamber Efendimiz'in hayatındaki yeri ile ilgili bilgileri araştırır.
- Hz. Aişe'nin Peygamber Efendimiz'in hayatındaki yeri ile ilgili bilgiler arasında ilişki kurar.
- Hz. Aişe'nin Peygamber Efendimiz'in hayatındaki yeri ile ilgili bilgileri birleştirerek özgün bir bütün oluşturur.

PH.12.2.2. Hz. Aişe'nin ilmî yönünü ve kadınların eğitimindeki rolünü yorumlayabilme

- Hz. Aişe'nin ilmî yönünü ve kadınların eğitimindeki rolünü inceler.
- Hz. Aişe'nin ilmî yönünü ve kadınların eğitimindeki rolünü bağlamından kopmadan dönüştürür.
- Hz. Aişe'nin ilmî yönünü ve kadınların eğitimindeki rolünü nesnel ve doğru bir şekilde yeniden ifade eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Hz. Aişe'nin Hayatı ve Şahsiyeti

Âlim Kadınların Öncüsü: Hz. Aişe

Genellemeler

Hz. Aişe, İslam dünyasında ilmî yönüyle öne çıkmış en önemli isimlerden biridir.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; açık uçlu sorular, doğru-yanlış ve boşluk doldurma soruları, kavram karikatürü, dereceli puanlama anahtarı ve grup değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak iş birlikli çalışma yöntemiyle Hz. Aişe'nin hadis ilmindeki rolü ve önemini araştırmaları ve ulaştıkları bilgileri dijital ortamda sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; grup değerlendirme formu ve içinde içerik, düzen, zaman yönetimi, özgünlük ve amaca uygunluk ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Hz. Aişe'nin Hz. Ebu Bekir'in kızı olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

"Hz. Aişe kimdir?" sorusu sorularak öğrencilerin mevcut bilgileri yoklanabilir.

Öğrencilere "Hz. Aişe'ye bir mesajla soru sorma imkânınız olsaydı ne yazardınız?" sorusu yöneltilebilir.

Hz. Aişe'nin hayatından bir anekdot paylaşılarak öğrencilerin bu anekdottan Hz. Aişe'nin şahsiyeti hakkında çıkarımlarda bulunmaları istenebilir.

Köprü Kurma

Ashabın Hz. Aişe hakkındaki sözlerinden örnekler verilebilir ve öğrencilerin bu örneklerden yararlanarak Hz. Aişe'nin kişilik özellikleri hakkında fikir yürütmeleri sağlanabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PH.12.2.1

Hız. Aışe'nin Peygamber Efendimizle evlenmesine kadar olan hayatı anlatılır. Hız. Aışe'nin Hız. Peygamber'le sevgi, anlayış ve saygı temeli üzerine inşa edilmiş olan evliliğine ve Peygamber Efendimiz ile Hız. Aışe arasındaki muhabbete değinilir. Öğrencilerden aile fertleri arasındaki sevginin başarılarına katkısı hakkında düşüncelerini ifade etmeleri istenir **(D15.3)**. Hız. Peygamber'in eşı Hız. Aışe'ye gösterdiği ilgi ve yakınlıkla alakalı örneklere yer verilir. Hız. Aışe'nin Hız. Peygamber'in vefatına kadar olan hayatı ele alınır. Hız. Peygamber'in hastalığı ve vefatı ele alınarak Hız. Aışe'nin bu süreçte üstlendiği role değinilir. Öğrencilerden sevinç ve kederi paylaşmanın aile içi dayanışmaya katkısını yorumlamaları istenir **(D2.2)**. Hız. Aışe'nin Hız. Peygamber'in vefatından sonraki hayatı ana hatlarıyla verilir. Hız. Aışe'nin hayatı ve şahsiyetine dair bilgiler, açık uçlu sorular ile doğru-yanlış ve boşluk doldurma soruları kullanılarak değerlendirilebilir. Hız. Aışe'nin öne çıkan kişisel özellikleri örnekler üzerinden işlenir. Öğrencilerden Hız. Aışe'nin hayatı ve şahsiyetine dair bilgiler arasında ilişki kurarak Hız. Aışe'nin Peygamber Efendimiz'in hayatındaki yerini bütün yönleriyle ifade eden bir çıkarımı yazılı olarak ifade etmeleri istenir **(E3.3, OB1)**. Öğrencilere bu konuyla ilgili kısa bir hikâye yazma görevi verilebilir. Biçimlendirici değerlendirme yapmak için kavram karikatürleri kullanılabilir.

PH.12.2.2

Hız. Aışe'nin ilmî yönü ele alınır ve onun bu yönünü besleyen kişisel özellikleri belirtilir. Fıkıh, hadis ve tefsir alanlarındaki yetkinliği ortaya konur ve ilgilenmiş olduğu diğer ilim dallarına değinilir. Öğrencilerden Hız. Peygamber'in beşikten mezara kadar ilim öğrenmeyi tavsiye eden hadisinin verdiği mesajı yorumlamaları istenir **(D3.1)**. Hız. Aışe'nin yürüttüğü ilmî faaliyetler kapsamında Hız. Peygamber'in ilme ve kadınların eğitimine verdiği önem işlenir. Hız. Aışe'nin Peygamber Efendimiz'in vefatından sonraki ilmî faaliyetleri ve kadınların eğitimi konusundaki çabaları ele alınır. Öğrencilerden Hız. Aışe'nin kadınların eğitimindeki rolünü sağladığı katkılar bağlamında ele alıp kendi cümleleriyle ifade etmeleri istenir **(SDB2.1)**. Değerlendirme yapılırken yumruktan beşe tekniği kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak iş birlikli çalışma yöntemiyle Hız. Aışe'nin hadis ilmindeki rolü ve önemini araştırmaları ve ulaştıkları bilgileri dijital ortamda sunmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; grup değerlendirme formu ve içinde içerik, düzen, zaman yönetimi, özgünlük ve amaca uygunluk ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerden Hız. Aışe'nin hayatından esinlenerek bir hikâye yazmaları istenebilir. Yazılan hikâyelerin sınıf ortamında okunması veya dramatize edilmesi sağlanabilir.

Öğrencilerden grup çalışması yaparak Hız. Aışe'nin kişilik özelliklerine, şahit olduğu olaylara, uzmanlaştığı ilim dallarına dair bilgilerin yer aldığı bir sunum hazırlamaları ve bu sunumu arkadaşlarıyla paylaşmaları istenebilir.

Öğrencilerden genel ağ ya da kütüphane üzerinden eriştikleri bilgileri kullanarak Hız. Aışe'nin ilmî yönünü anlatan bir zihin haritası hazırlamaları veya bir makale yazmaları istenebilir.

Öğrencilerden Hız. Aışe'nin hadis kaynağı olarak güvenilirliği, rivayet ettiği hadislerin önemi veya bu hadislerin günümüzdeki yansımaları hakkında araştırma yapmaları ve ulaştıkları bilgileri kaydetmeleri istenebilir.

Destekleme Hz. Aişe'nin hayat hikâyesini anlatan bir okuma parçası verilerek öğrencilerden bu hikâyedeki önemli olayları kronolojik olarak sıralamaları istenebilir.

Öğrencilere Hz. Aişe'nin hayatından örnekler içeren bir sunum izletilip konu, görsel ve işitsel olarak desteklenebilir.

Öğrencilerden gruplar oluşturarak iş birlikli çalışma yöntemiyle Hz. Aişe hakkında bir broşür hazırlamaları istenebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. ÜNİTE: PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR HADİSE: VEDA HACCI

Bu ünite Veda Haccı'nın Müslümanlar ve İslam tarihi için öneminin çözümlenmesi ve Peygamberimizin bu hac esnasında irat ettiği Veda Hutbesi'nde geçen dini kavramların ayırt edilerek hutbenin içerdiği evrensel mesajların yorumlanması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 22

ALAN BECERİLERİ DAB3. Tahkik (DAB3.1. Dini Kavramları Ayırt Etme)

KAVRAMSAL BECERİLER KB2.4. Çözümleme

EĞİLİMLER E1.6. Seçicilik, E3.1. Muhakeme

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D11. Özgürlük

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık, OB6. Vatandaşlık Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER KB2.3. Özetleme, DAB3. Tahkik (DAB3.3. Dini Metinleri Yorumlama)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PH.12.3.1. Veda Haccı'nın önemini çözümleyebilme

- a) Veda Haccı'nın önemine ilişkin unsurları araştırır.
- b) Veda Haccı'nın önemine ilişkin unsurlar arasındaki ilişkileri belirler.

PH.12.3.2. Veda Hutbesi'nde geçen dinî kavramları ayırt edebilme

- a) Veda Hutbesi'nde geçen dinî kavramları tespit eder.
- b) Veda Hutbesi'nde geçen dinî kavramların dinî ilimlerdeki yeri ve önemini araştırır.
- c) Veda Hutbesi'nde geçen dinî kavramları ilişkili olduğu alana göre etiketler.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Veda Haccı

Tüm İnsanlığa Mesaj: Veda Hutbesi

Genellemeler

Hz. Peygamber, Veda Hutbesi'nde ümmetine Kur'an ve sünneti emanet bırakmıştır.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; çıkış kartı ve dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden performans görevi olarak Veda Hutbesi'ndeki evrensel mesajların ele alınacağı bir konferans için konuşma metni yazmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde içerik, özgünlük, çözümleme, yorumlama, dil ve anlatım ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin haccın İslam'ın temel ibadetlerinden biri olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilere Hz. Peygamber'in Veda Hutbesi'nde "Ey insanlar!" şeklinde seslenerek hitabını sadece Müslümanlarla sınırlı tutmamasının nedenleriyle ilgili görüşleri sorulabilir. Veda Hutbesi'nin niçin bu isimle anıldığına dair öğrencilerin yorum yapmaları istenebilir.

Köprü Kurma

Günümüzde geçerli ahlaki ilkeler ile Hz. Peygamber'in Veda Hutbesi'nde verdiği mesajlar arasında bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PH.12.3.1

Öğrencilerden haccın farz kılınması ve Müslümanların yaptığı ilk hac ibadeti hakkında dijital kaynaklardan bilgi toplayarak edindikleri bilgileri sınıfta paylaşmaları istenir **(OB2)**. Hz. Peygamber liderliğinde eda edilen hac için yapılan hazırlıklar, bu hacca iştirak edenler ve bu haccın merhaleleri ele alınır. Öğrencilerden hac ibadetinin Müslümanlar açısından önemini yorumlamaları istenir **(KB2.3)**. Bu kapsamda konu, din kültürü ve ahlak bilgisi disiplininin İslam'da temel ibadetler içeriğiyle ilişkilendirilir. Bu haccın "Veda Haccı" olarak isimlendirilmesinin sebeplerine ve Hz. Peygamber'in Veda Haccı sırasında irat ettiği hutbelerin önemine değinilir. Öğrencilerden Veda Haccı'nın Hz. Peygamber'in ilk ve son haccı olması ile Hz. Peygamber'in burada hac ibadetini öğretip, evrensel nitelikli nasihatlerde bulunması arasındaki ilişkiyi belirterek Veda Haccı'nın önemini ortaya koyması istenir **(E3.1)**. Bu kapsamda düşün-eşleş-paylaş tekniği kullanılabilir. Biçimlendirici değerlendirme yapmak için çıkış kartı kullanılabilir.

PH.12.3.2

Hz. Peygamber'in Veda Haccı esnasında hutbelerini nerelerde ve nasıl irat ettiği ele alınır. Hutbelerde dikkat çekilen konulara değinilir. Bu hutbelerin güvenilir kaynaklardaki rivayetlerden derlenen ve Veda Hutbesi olarak nitelendirilen metni verilir. Öğrencilerden metinde geçen dinî kavramları ve bu kavramların dinî ilimlerdeki yerini tespit ederek ilişkili oldukları alanları belirlemeleri istenir **(E1.6)**. Veda Hutbesi'nde yer alan evrensel mesajlar incelenir. Öğrencilerden Hz. Peygamber'in can ve mal dokunulmazlığıyla ilgili mesajından hareketle hak ve özgürlüklerden yararlanılırken dikkat edilmesi gereken hususlar hakkında görüşlerini ifade etmeleri istenir **(D11.3, SDB2.1, OB6)**. Öğrencilerden Veda Hutbesi'ndeki evrensel mesajların günümüze etkilerini yorumlamaları istenir **(DAB3.3)**. Yapılan yorumlar köşeleme tekniğiyle değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Veda Hutbesi'ndeki evrensel mesajların ele alınacağı bir konferans için konuşma metni yazmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde içerik, özgünlük, çözümleme, yorumlama, dil ve anlatım ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerden Hz. Peygamber'in Veda Haccı sırasında konakladığı ve ziyaret ettiği mekânların bir krokisini hazırlamaları istenebilir.

Veda Hutbesi, istekli öğrenciler tarafından etkili hitabet yöntemlerine uygun şekilde seslendirilebilir.

Öğrencilerden Veda Hutbesi'ni okuyarak veya dinleyerek hutbenin ana fikrini ve temel prensiplerini ortaya koymaları istenebilir.

Destekleme

Veda Haccı ile Veda Hutbesi konuları, etkileşimli dijital araçlardan yararlanılarak özet bilgiler ve konu tekrarları hâlinde sunulabilir ve öğrencilerin bilgilerini test etmelerine yönelik soru ve etkinlikler hazırlanabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. ÜNİTE: ÇETİN BİR İMTİHAN

Bu ünite de Uhud Savaşı'nda yaşanan olayların duygusal boyutlarıyla birlikte ele alınarak yapılandırılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 6

**ALAN
BECERİLERİ** -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.13. Yapılandırma

EĞİLİMLER E3.1. Muhakeme, E3.3. Yaratıcılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler D12. Sabır, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

PH.12.4.1. Uhud Savaşı'nda yaşanan süreci yapılandırabilme

- Uhud Savaşı'nın seyrini inceleyerek nedensel ilişkiler ortaya koyar.
- Uhud Savaşı'ndaki olaylarla kendi öz bilgisi ile elde ettiği ilişkilere dayalı unsurlardan uyumlu bir bütün ortaya koyar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Okçular Tepesi
Uhud Şehitleri

Genellemeler

Uhud Savaşı, Müslümanlar için ibret niteliği taşıyan bir tecrübelerdir.

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; doğru-yanlış, eşleştirme ve boşluk doldurma soruları, dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Uhud şehitlerine hitaben bir şiir ya da mektup yazmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde ilişki kurma, konuya uygunluk, özgünlük, dil ve anlatım ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin Uhud Savaşı'nın Hz. Peygamber Dönemi'ndeki savaşılarından biri olduğunu bildikleri kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerden Uhud kelimesinin kendilerine neleri çağrıştırdığını söylemeleri istenebilir.

Öğrencilere Uhud Savaşı'nın gerçekleştiği bölgenin krokisi üzerinde İslam ordusunun konuşlandığı yer gösterilebilir ve öğrencilerden bu mevzilenmeyi sorgulayarak bunun sebepleri hakkında tahminde bulunmaları istenebilir.

Öğrencilerden Uhud Savaşı ile ilgili ne bilmek istediklerini bir cümleyle ifade etmeleri istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden günümüzdeki savaşların sonuçlarını düşünüp, Uhud Savaşı'nda şehit olan sahabilerin yakınları ile empati kurmaları ve duygularını paylaşmaları istenerek geçmişle günümüz arasında bağ kurulabilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

PH.12.4.1

Mekkeli müşriklerin Uhud Savaşı için yaptıkları hazırlıklar, sebepleriyle birlikte ele alınır. Hz. Peygamber'in savaş stratejisi konusunda ashabıyla yaptığı istişare, savaştan önce İslam ordusunda yaşanan gelişmelerin sebepleri ve Hz. Peygamber'in savaş öncesindeki talimatları açıklanır. Öğrencilerden önemli bir konuda karar vermek için istişare etmenin ve alınan kararlara uygun davranmanın sonucu nasıl etkilediğiyle ilgili çıkarımda bulunmaları istenir (**E3.1, D16.1**). Müslümanların üstünlüğüyle başlayan savaşın bir süre sonra seyir değiştirmesi, nedenleriyle birlikte incelenir. Savaşın Müslümanlar açısından çetin geçen safhası ayrıntılı olarak ele alınır. Bu sırada ashabın Hz. Peygamber'in etrafında kenetlenmesine ve sabırla direndiğine vurgu yapılır. Öğrencilerden sebat etmenin hedefe ulaşmaya katkısını kendi tecrübeleri üzerinden paylaşmaları istenir (**SDB2.1, D12.3**). Savaşın sona ermesi ve şehitlerin defnedilmesi örnekler verilerek ele alınır. Öğrencilerden Uhud Savaşı'nı bütüncül bir bakış açısı ve açık fikirlilikle değerlendirdikten sonra bu savaştan çıkardıkları dersleri kendi cümleleriyle ifade etmeleri istenir (**SDB3.3, E3.3, OB1**). Bu konuyla ilgili bir şiir yazmaları istenebilir. Ölçme ve değerlendirme sürecinde doğru-yanlış, eşleştirme ve boşluk doldurma soruları kullanılabilir.

Öğrencilerden performans görevi olarak Uhud şehitlerine hitaben bir şiir ya da mektup yazmaları istenebilir. Yapılan çalışmalar; içinde ilişki kurma, konuya uygunluk, özgünlük, dil ve anlatım ölçütleri bulunan dereceli puanlama anahtarı ve öz değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Öğrencilerden grup çalışması yaparak Uhud Savaşı'nın planını gösteren bir maket hazırlamaları istenebilir. Bu maket üzerinden "Ayneyn Tepesi'ne yerleştirilen okçular, savaşın seyrini etkileyecek kadar stratejik bir öneme sahip miydi?" sorusuna cevap aranırken, her aşamada öğrencilere dönütler verilerek Uhud Savaşı'nın ayrıntılı bir şekilde tetkik edilmesi sağlanabilir.

Öğrencilerden RAFT tekniğini kullanarak Uhud şehitleri veya Ayneyn Tepesi'ndeki okçularla ilgili bir hikâye yazmaları istenebilir.

Destekleme

Uhud Savaşı konusu, bilgisayar destekli öğretim aracılığıyla öğrencinin öğrenme hızına göre görsel ve işitsel uyarıcılarla desteklenerek işlenebilir.

Öğrencilerden Uhud şehitleriyle ilgili bilgi kartları hazırlamaları istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

EK-1

GRUP DEĞERLENDİRME FORMU				
Bu form, grup arkadaşlarınızla yaptığınız görevini değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Yaptığınız çalışmayı aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.				
Ölçütler	Başarı Düzeyi			
	Hiçbir Zaman (1)	Ara Sıra (2)	Çoğu Zaman (3)	Her Zaman (4)
1. Grup üyeleri birbirleriyle yardımlaştı.				
2. Grubun ihtiyaçlarına göre sorumluluklar paylaşıldı.				
3. Grup üyeleri birbirlerinin fikirlerini dinledi.				
4. Grup üyeleri görev ve sorumluluklarını yerine getirirken kararlı davrandı.				
5. Diğer grupların çalışmalarının olumlu ve güzel yanları takdir edildi.				
Diğer Görüşler:				

4501710266 - 4501710266 - 4501710266 - 4501710266

